ПРАЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЕЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЗЬВЯЗДА

Орган ЦК і Менскага гаркому Камуністычнай партыі (б) Беларусі.

Год выданьня XV
№ 87 (4339)
ПАНЯДЗЕЛАК, 18 красавіка 1932 г.
МЕНСК, Савецкая 63

Сёньня ў нумары

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ — Правільна расставіць сілы ў калгасах, арганізаваць сяўбу ў аднаасобным сэктары.
Б. ПАПОЎ, С. ЖАБІНСКІ — На стыку дзьвюх сыстэм (2-3 стар.).
А. ІОФЭ — 20-цігодзьдзе Ленскага расстрэлу. (2 стар.).
15-ты дзень масавай генэральнай праверкі падрыхтаванасьці да сяўбы. (1 стар.).
ПАРТЫЙНАЕ БУДАЎНІЦТВА — Правільная расстаноўка партыйных сіл і канкрэтнае кіраўніцтва ім забясьпечылі передавым прадпрыемствам Віцебску выкананьне і перавыкананьне вытворчых плянаў. (2 стар.).
Узначаліць творчы энтузіязм мас у барацьбе за якасьць работы — абавязак усіх прафэсыянальных арганізацый харчовай прамысловасьці (3 стар.).
МЯСАЗАГАТОЎКІ — Раўняцца па калгасах «Вольная праца» і «Колас». (3 стар.).
Да 1-га мая выканаць 50 проц. фінпляну 2-га кварталу. (3 стар.).
Баярская Румынія ліхаманкава рыхтуецца да інтэрвэнцыі. (1 стар.).
Правакацыйная работа японскай ваеншчыны на КУЧ. (4 стар.).
На літаратурнай канфэрэнцыі пагранахова і войск ДПУ. (4 стар.).
Заява тав. Літвінава прадстаўнікам друку ў сувязі з 10-цігодзьдзем Рапальскага дагавору. (4 стар.).

ПРАВІЛЬНА РАССТАВІЦЬ СІЛЫ Ў КАЛГАСАХ, АРГАНІЗАВАЦЬ СЯЎБУ Ў АДНААСОБНЫМ СЭКТАРЫ

Генэральная праверка падрыхтаванасьці да веснавой сяўбы працягнута да 25 красавіка. Некаторыя цэнтральныя ўстановы (Трактарацэнтр, Белкаапсаюз, Сельгасаб'яднаньне) да праверкі падышлі фармальна, бюракратычна. Значная частка райкомаў КП(б)Б і раённых газэт у праверку ня ўключыліся. Адсюль, як вынік, вялічыня марудныя тэмпы ў падрыхтоўцы да сяўбы па радзе раёнаў як у калгасах, так і асабліва ў **АДНААСОБНЫМ СЭКТАРЫ.**

Між тым паўднёвыя і ўсходнія раёны Савецкай Беларусі пачалі сяўбу раньніх яравых. З кожным днём тэлеграф прыносіць усё новыя і новыя весткі аб выхадзе ў поле перадавых саўгасаў і калгасаў. Калгасьнікі і рабочыя саўгасу з поўнай упэўненасьцю ў перамозе распачалі ворыва. Сіла арганізаванасьці бязумоўна забясьпечыць перадавіком поўны посьпех на фронце трэцяй пасеўнай.

Сяўба пачалася. Галоўная задача—узьняцьце ўраджайнасьці—патрабуе **максымальнага скарачэньня тэрмінаў сяўбы.** Добраякасная апрацоўка глебы, правільнае скарыстаньне штучнага ўгнаеньня, сваячасовая сяўба—дасьць краіне дзесяткі тысяч тон дадатковай таварнай прадукцыі. Сельска-гаспадарчыя інстытуты, дасьледчыя станцыі, агра-тэхнічны пэрсанал павінны з гонарам вытрымаць экзамэн перад КП(б)Б — практычна **прасунуць дасягненьні агранамічнай навукі на сацыялістычныя палі,** тым. непасрэдна ў саўгасах і калгасах, побач з калгасным актывам змагацца за высокі ўраджай.

Аб чым гавораць папярэднія вынікі генэральнай праверкі? Чаму на 10 красавіка плян ссыпкі насенфондаў па БССР выканан толькі на 73,7 проц., а па тэхкультурах яшчэ меньш... 49,8 проц.? Толькі апартуніст можа спасылацца на аб'ектыўныя прычыны. БССР можа і павінна забясьпечыць сябе насеньнем з сваіх уласных унутраных рэсурсаў. Прычына недавыкананьня пляну ссыпкі насенфондаў крыецца ў тым, што частка раённых арганізацый яшчэ не ажыцьцявіла ўказаньняў правадыра бальшавіцкай партыі **тав. Сталіна** аб перабудове работы.

Пасеўныя пляны ў некаторых раёнах не даведзены да шырокіх калгасных мас. Райпартарганізацыі гэтых раёнаў, іх візавыя зьвеньні — партячэйкі, мала зрабілі для таго, каб масы зразумелі вялізарнае гаспадарча-палітычнае значэньне выкананьня плянавых заданьняў. Энэргія і актыўнасьць калгасьнікаў у радзе месц не накіравана на **хутчэйшую** ссыпку насеньня збожжавых і асабліва тэхнічных і кармовых культур.

Работа раённых камітэтаў партыі, парт'ячэек, калгаснага актыву ільнаводчых раёнаў будзе вызначацца па тым, наколькі яны арганізуюць сяўбу, выканаюць плян ссыпкі насеньня тэхкультур, пасеюць, убяруць і апрацуюць лён.

Чым, як ня стаўкай на самацёк, праваапартуністычнай практыкай, патураньнем кулаку можна вытлумачыць той факт, што Дрысенскі раён выканаў плян ссыпкі насеньня па 44,8 проц., Лельчыцкі — 44,2 проц. і Нарыцкі — 41,5 проц. Гэтыя раёны на вачох усёй КП(б)Б ганебна адстаюць, плятуцца ў хвасьце. Бліжэйшыя некалькі дзён вырашаюць усё. Нагнаць прапушчанае — баявая задача райпартарганізацый.

Трэба ўпарта змагацца, шляхам мабілізацыі ўнутраных рэсурсаў, разгортваньня міжкалгаснай і міжраённай сацыялістычнай узаемадапамогі, распаўсюджаньня насеннай пазыкі імя конкурсу «Праўды», за **поўнае** выкананьне пляну ссыпкі насенфондаў. З нязменнай упартасьцю трэба дабівацца хутчэйшага скончаньня рамонту трактарнага парку і асабліва рамонту дробнага сельска-гаспадарчага інвэнтару.

Але зараз **цэнтр цяжару** усёй работы ў калгасах трэба перанесьці на арганізацыю калгаснай працы, на эфэктыўнае скарыстаньне сродкаў вытворчасьці, на правільную расстаноўку сілы ў часе палявых работ. Для таго, каб хутчэй дабіцца арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў у іх сучаснай арцельнай стадыі разьвіцьця, выканаць плян сяўбы, сваячасова пасеяць, узьняць ураджайнасьць, трэба **перш на-перш арганізаваць рабочую сілу.**

Менна правільная арганізацыя рабочай сілы, узьняцьце прадукцыйнасьці працы кожнага калгасьніка, разгортваньне сацыялістычнага спаборніцтва і ўдарніцтва зьяўляецца задачай задач сёньняшняга дня. **Арганізацыя рабочай сілы калгасаў зьяўляецца тым звяном, за якое трэба ўхапіцца, каб выцягнуць увесь ланцуг арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня,** для таго, каб з посьпехам правесьці сяўбу апошняга заключнага году першай пяцігодкі.

Ключ да вырашэньня пастаўленай задачы — у пастаяннай вытворчай брыгадзе, у поўным ажыцьцяўленьні пастановы ЦК УсеКП(б) ад 4 лютага і ЦК КП(б)Б ад 26 лютага «аб чарговых мерапрыемствах па арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў». Толькі **пастаянная,** а ня «коўзкая» **брыгада,** пры ўстанаўленьні ў кожнай брыгадзе рознай ацэнкі працы ў залежнасьці ад выхаду прадукцыі, якасьці работы, узьняцьця ўраджайнасьці, пры матар'яльнай заахвочанасьці ўдарнікаў — па-сапраўднаму **стымулюе аўладаньне агратэхнікай, узьняцьце прадукцыйнасьці працы.**

Улічваючы вялізарнае гаспадарча-палітычнае значэньне брыгады, як важнейшага зьвяна ў арганізацыі калгаснай працы, як магутнага фактару сацыялістычнага перавыхаваньня калгасных мас, ЦК КП(б)Б была дана дырэктыва — скончыць работу па арганізацыі пастаянных вытворчых брыгад да 1 красавіка. Дырэктыва ня выканана. Паводле вестак Белкалгасцэнтру на 10 красавіка брыгады арганізавалі толькі 57,3 проц. калгасаў БССР.

Партыйныя арганізацыі зараз павінны максымум увагі аддаць правільнай арганізацыі брыгад, паклаўшы ў аснову вытворчы прынцып, змагаючыся з усялякімі скажэньнямі, з кулацкімі хітрыкамі. Брыгада павінна быць з пастаянным складам калгасьнікаў, з тым, каб, як правіла, яны працавалі на пэўных вызначаных ім участках, на працягу ўсяго сельска-гаспадарчага сэзону. Падбор інвэнтару і цягі павінен вызначацца перш на-перш вытворчым заданьнем брыгады.

Брыгада павінна і можа дабіцца ліквідацыі **абязьлічкі,** гэтага найгоршага зла калгасаў, устанаўленьня пэрсанальнай адказнасьці за даручаную работу, за правільнае выкарыстаньне і добры догляд сродкаў вытворчасьці, якія прымацаваны да кожнага калгасьніка. Трэба напомніць статут сельска-гаспадарчай арцелі, што: «безгаспадарчыя і неахайныя адносіны да агрэмаджанага інвэнтару і жывёлы разглядаюцца арцельлю, як здрада справе калектывізацыі, як практычная дапамога ворагу — кулаку».

Распачатыя палявыя работы патрабуюць арганізацыйнай здольнасьці, вопытных брыгадзіраў, умелых кіраўнікоў. Партыйныя арганізацыі, апіраючыся на калгасны актыў, мабілізаваўшы масы для пасьпяховага выкананьня пасеўных плянаў, павінны дабіцца максымальнай арганізаванасьці, павышэньня працоўнай дысцыпліны сярод калгасьнікаў, правільнай расстаноўкі сілы, з такім разьлікам, каб на адказных участках былі пастаўлены лепшыя з лепшых. Сваячасова кожнаму калгасьніку праз кожныя пяць дзён запісаць працоўную кніжку, даць колькасьць і якасьць выкананай зьдзельнай работы, ацэненай у працаднёх — такава задача кожнага брыгадзіра. Рэгулярны, сваячасовы і правільны ўлік узьніме на нябывалую вышыню працоўную дысцыпліну, дасьць вялізарнае павышэньне прадукцыйнасьці працы.

Аднаасобны сэктар у веснавой сяўбе займае каля 50%. «Лявацкая» недаацэнка аднаасобнага сэктару павінна атрымаць самы жорсткі адпор. Павесьці шырокую масавую работу, канкрэтную агітацыю сярод беднякоў і серадкякоў — аднаасобнікаў за сваячасовы выхад у поле, прагручваньне і ачыстку насеньня, добраякасную апрацоўку глебы, выкананьне ўзятых на сябе, у парадку самаабавязацельства, пасеўных плянаў — адна з самых баявых задач партыйных арганізацый.

Клясавы вораг — кулак, зараз накіруе ўсе свае кулацкія прыёмы на зрыў арганізацыі працы ў часе палявых работ, будзе весьці агітацыю як сярод калгасьнікаў, так і сярод аднаасобнікаў за скарачэньне пасеўных плянаў. Больш клясавай пільнасьці! У непрымірымай барацьбе з кулаком, «лявацкім» адміністраваньнем, праваапартуністычнай стаўкай на самацёк — забясьпечым выкананьне і перавыкананьне як колькасных, так і якасных паказальнікаў пляну 3-й бальшавіцкай вясны.

Баярская Румынія ліхаманкава рыхтуецца да інтэрвэнцыі

ПАРЫЖ, 8. Пад загалоўкам **«Пры дапамозе атрыманых ад Францыі мільярдаў Румынія ліхаманкава ўзбройваецца»** зьмяшчае у **«Юманітэ»** артыкул, у якім прыводзяцца даныя **аб узмоцненых ваенных падрыхтоўках Румыніі.** Газэта зьвязвае гэтыя падрыхтоўкі з вынікамі апошняй ваеннай канфэрэнцыі краін Малой Антанты ў Празе, якой кіраваў француські капіталіст Рыз'ер. У артыкуле ўказваецца, што доля ваенных расходаў у румынскім бюджэце вырасла з **15,8 проц.** у 1925 г. **да 32,3 проц.** у 1931 г. Карыстаючыся атрыманымі ад Францыі пазыкамі Румынія выдаткоўвае вялізарныя сумы на паляпшэньне старых і пабудову новых чыгунак стратэгічнага значэньня, у прыватнасьці на пабудову чыгуначнай лініі **Бабадаг—Тулчэа,** што злучае **Канстанцу з Бэсарабіяй,** а таксама рад стратэгічных шосаў.

Асабліва ліхаманкавымі тэмпамі вядзецца пабудова стратэгічных камунікацыйных шляхоў **у Бэсарабіі.** У 1931 г. была пабудавана чыгуначная лінія **Рэвэка—Кайнары,** адзіная мэта якой—перакідка войск на поўдзень у напрамку праз **Акарман—Бэндэры да Адэсы,** а таксама на поўнач—у напрамку **Бельцы—Магілеў—Падольск—Кіеў.** Выключна вялікае дарожнае будаўніцтва разгарнулася ў Румыніі ў 1931 годзе. Пабудова чыгунак адбываецца сіламі румынскай арміі. Праводзіцца шмат тэлеграфна-тэлефонных ліній. Будуюцца аэрадромы і ангары для аэрапланаў.

Пры дапамозе француських і ангельскіх капіталаў пераабсталяваны порт у Канстанцы. На возеры Сэйль—Гіоль бліз Канстанцы створана база для ваеннай гідраавіяцыі, якая (база) займае плошчу **ў 13 гэкт.** Пры садзейнасьці француськай фірмы Шнэйдэр-Крэзо і ваенных чэхаславацкіх заводаў Шкода, што знаходзяцца пад яе кантролем, якія выканалі ў 1931 г. для Румыніі ваенныя заказы на **тры мільярды лей,** Румынія распачала пабудову пад Бухарэстам вялізарнага заводу выбуховых матэрый і ваеннага рыштунку, пашырыла і пераабсталявала старыя ваенныя заводы ў Трансільваніі і Банаце. У 1930 г. закончана ў Луге-Сан-Марцін пераабсталяваньне хэмічнага заводу.

Пры садзейнасьці француськай фірмы «Ля Лёррэн» укладзены вялізарныя сродкі ў авіяцыйны завод **у Брасаве.** Распрацоўваецца праект пераабсталяваньня арсэналу ў Бухарэсьце. Мэталургічны завод «Волкан» у Бухарэсьце перабудован і прыстасован для вырабу вінтовак, а таксама часткова і кулямётаў. **У Кокчаміцы** канцэнтруецца выраб рознага роду ваенных матэр'ялаў. Румынія зараз мае **два артылерыйскіх заводы, шэсьць заводаў, занятых вырабам выбуховых матэрый, два авіяцыйных заводы, тры арсэналы і нованабудаваны завод па вырабе процігазаў.**

Румынская армія вырасла **з 162 тыс.** чал. у 1926 г. **да 216 тыс.** у 1930 г. (уключаючы і афіцэрскі склад). У арміі створан рад новых тэхнічных адзінак, у тым ліку артылерыйскіх, авіяцыйных, ваенна-транспартных і танкавых. Да 1929 г. румынская армія складалася наогул з 72 палкоў.

Зараз настаноўлена павялічыць колькасьць палкоў **да 94.**

Уся Румынія мілітарызавана. Нават сярод папоў, якія карыстаюцца ў сваіх парафіях дыктатарскай уладай, шмат былых афіцэраў. Паводле мабілізацыйнага закону, у выпадку абвяшчэньня вайны жанчыны і частка школьнікаў пэўнага ўзросту перадаюцца ў распараджэньне ваеннага міністэрства.

«З усіх паказаных фактаў,—піша ў заключэньне **«Юманітэ»—**можна зрабіць вывад аб тым, як ліхаманкава рыхтуецца Румынія—васал Францыі—пры дапамозе атрыманых ад апошняй грошай і пры садзейнасьці яе генэральнага штабу да вайны супроць СССР» (ТАСС).

ЗАБАСТОЎКА 12 ТЫС. МЭТАЛІСТАЎ У РУМЫНІІ

ВЕНА, 16/IV. Як паведамляюць з Бухарэсту, **10 тыс. рабочых буйнейшых мэталургічных заводаў Румыніі ў Рэжыцы забаставалі 12 красавіка.** Забастоўка выклікана зьнішчатай рабочым зарплаты **са сьнежня мінулага году.** Румынскі ўрад, які знаходзіцца напярэдадні банкруцтва і ня можа аплачваць свае заказы прамысловасьці, **прапануе прадпрыемцам замест грошай жывую рабочую сілу ў выглядзе прысуджаных да катаржных работ.**

Выходзячая ў Брашаве (Сямігарадзьдзе) на вэнгерскай мове газэта **«Брашой Лапок»** паведамляе, што **начальнікі турмаў** раду прамысловых гарадоў **прапанавалі прадпрыемцам многіх прадпрыемстваў у якасьці таннай рабочай сілы сваіх зьняволеных.** Газэта піша: «Нядобрасумленная канкурэнцыя дзяржавы пры дапамозе ўжываньня **прымусовай працы** надзвычайна абвастрае масавае беспрацоўе. Вядома, што саляныя капальні Сямігарадзьдзя прымушаны былі закрыцца з прычыны канкурэнцыі другіх прадпрыемстваў са Старой Румыніі, **якія ўжывалі прымусовую працу».** (ТАСС).

15-ты дзень масавай генэральнай праверкі падрыхтаванасьці да сяўбы

Ва Ўваравіцкім, Лёзьнянскім, Барысаўскім і Шклоўскім раёнах—аднаасобны сэктар па-за ўвагай раённых арганізацый

ПРАЦЯГ ГЕНЭРАЛЬНАЙ ПРАВЕРКІ СКАРЫСТАЦЬ ДЛЯ ПОЎНАЙ МАБІЛІЗАЦЫІ БЯДНЯЦКА-СЕРАДНЯЦКІХ МАС АДНААСОБНІКАЎ НА ВЫКАНАНЬНЕ ПАСЕЎНЫХ ПЛЯНАЎ

„Кіраўніцтва" аднаасобным сэктарам праз... пошту

Уваравіцкія габінэтчыкі сарвалі масавую генэральную праверку

УВАРАВІЧЫ. (Наш спэцкор.).

Уваравіцкі раён зьяўляецца адным з паўднёвых раёнаў БССР. Калгасы гэтага раёну прыступілі да сяўбы непадрыхтаванымі. У выніку зусім невыстарчальнай масава-растлумачальнай работы і поўнай бязьдзейнасьці некаторых сельсаветаў (Уваравіцкі, Стара-Беліцкі і інш.), галоўнае зьвяно ў падрыхтоўцы да сяўбы — ссыпка насенных і страхавых фондаў — амаль правалена.

Паводле вестак райза на 10 красавіка 1932 году насенфонды па раёне ссыпаны: па збожжавых культурах на 65 проц., па тэхнічных — на 45 проц., па бульбе — на 60,5 проц. і па кармовых травах — на 16 проц. Насеньне ў раёне ёсьць і ёсьць усе магчымасьці для таго, каб насенфонды ссыпаць поўнасьцю. Па радзе калгасаў ёсьць лішкі насеньня, але яны і да гэтага часу яшчэ ня выяўлены. Паасобныя калгасы, пад уплывам агітацыі кулакоў, выпадкова пралезшых у калгас, імкнуцца захаваць лішкі насеньня, каб не перадаць яго іншым калгасам. Старшыня калгасу імя Леніна (Рудзянецкі сельсавет) заявіў: «Ніякай дапамогі другім калгасам я ня дам, мае калгасьнікі самі не адмовяцца ад ячменных блінцоў». Гэты-ж самы старшыня калгасу адмовіўся ад дапамогі рабочай сілай з боку другіх калгасаў і з гэтай прычыны не малоціць збожжа. На сёньняшні дзень у калгасе **імя Леніна** ёсьць неабмалочанага жыта на 200 пудоў і амаль столькі-ж ячменю, пшаніцы і грэчкі. Акрамя гэтага, ёсьць 5 тон няцёртага ільну. Такое-ж становішча і ў некаторых іншых калгасах.

Зусім дрэннае становішча са стварэньнем страхавых фондаў. Ссыпана іх на раёне: па збожжавых па 25 проц., па тэхнічных — на 11,6 проц., а па іншых культурах зусім ніякіх вестак няма.

Рэалізацыя аблігацый насеннай пазыкі імя конкурсу «Праўды» ў раёне разгорнута зусім невыстарчальна. Райкалгассаюз разаслаў поштай 26 сакавіка аблігацыі па калгасах і на гэтым супыніўся. Аблігацыі і да гэтага часу ў калгасах ляжаць нярухома. Вестак аб ходзе рэалізацыі аблігацый у раёне няма.

Раённы актыў, які выяжджае ў сельсаветы, рэалізацыяй аблігацый насеннай пазыкі зусім мала цікавіцца.

Калі па калгасным сэктары яшчэ што-небудзь робіцца ў галіне падрыхтоўкі да сустрэчы вясны, дык пра аднаасобніка ў раёне зусім забыліся, ня гледзячы на тое, што аднаасобны сэктар складае ў раёне 62 проц. Па Івіцкім, Чабатовіцкім, Пянчынскім сельсаветах па сёньняшні дзень аднаасобнаму сэктару не адведзена зямля і яны ня ведаюць, дзе сеяць. На некаторых сельсаветах зямельныя плошчы адведзены для вёскі, а на асобныя гаспадаркі не разьбіты. РВК даручыў гэту справу сельсаветам, але апошнія нічога ў гэтым напрамку ня робяць.

Да гэтага часу па аднаасобным сэктары пляны сяўбы даведзены да паселішчаў прыблізна (пэўных лічбаў няма) на 60 проц. На некаторых сельсаветах ёсьць «лявацкія» загібы—пасеўныя пляны даводзяцца да аднаасобных бядняцка-серадняцкіх гаспадарак праз пошту (пастановай прэзыдыуму сельсавету).

Адсутнасьць масава-растлумачальнай работы сярод аднаасобнага сэктару прывяла да таго, што большасьць бядняцка-серадняцкіх гаспадарак да палявых работ зусім не гатовы. Пры нізкім агульна-раённым процанце ссыпкі страхавых фондаў аднаасобны сэктар адстае яшчэ больш. На 10 красавіка ссыпана страхавых фондаў: па збожжавых на 1 проц., па тэхнічных—на 1,4 проц. і па іншых культурах — нічога. Ачыстка насеньня таксама амаль правалена. Ачышчана ўсяго 22 проц. пляну. Арганізаваныя збожжаачышчальныя абозы па сельсаветах, у выніку адсутнасьці кіраўніцтва, стаялі на адным месцы цэлыя тыдні.

Да рамонту с.-г. інвэнтару аднаасобнікі таксама не прыступалі. Уліку ў райза няма. Толькі цяпер, калі трэба выяжджаць у поле, аднаасобнікі пачынаюць прыводзіць у рамонт плугі, бораны і інш. інвэнтар.

Разам з іншымі арганізацыямі раёну, раённая газэта «Калектывіст» праявіла поўную недаацэнку ролі аднаасобнага сэктару. Як за час генэральнай праверкі, так і на працягу ўсяго сакавіка месяца, калі ня лічыць дзьвёх маленькіх заметак, у газэце аб аднаасобным сэктары нічога ня зьмешчана.

У выніку такой «апэрацыйнасьці» ў рабоце як раённых арганізацый, так і рэдакцыі раённай газэты, веснавая сяўба ў раёне пад пагрозай зрыву.

Уваравіцкі раён уключыўся ў масавую генэральную праверку гатоўнасьці да сяўбы, нібы сваячасова, але фармальна. Належнага зруху ў рабоце няма. Раён і на сёньняшні дзень знаходзіцца ў паласе прарываў. Масавая генэральная праверка па большасьці сельсаветаў зрабілася справай некалькіх асоб з раёну і сельсаветаў, бяз усякага ўдзелу мас калгасьнікаў і аднаасобнікаў. Напрыклад, ва Уваравіцкім сельсавеце для праверкі была арганізавана толькі адна брыгада з 7 асоб, якая зусім нічога не рабіла; па Стара-Беліцкім сельсавеце брыгады зусім не арганізоўваліся. Па Азегінскім сельсавеце брыгада з раёну, на чале з брыгадзіршай тав. Якушовай, таксама нічога не рабіла. Сама Якушова і другія брыгадзіры з раёну (Саўлакоў, Міроненка) пабылі два дні ў сельсавеце і вярнуліся назад у раён.

Райштаб і РК КП(б)Б не забясьпечылі апэрацыйным кіраўніцтвам масавай генэральнай праверкі. Вестак у раёне аб праверцы і па сёньняшні дзень няма. Масавыя пробныя выезды ў поле не арганізуюцца.

Уваравіцкі райком КП(б)Б павінен сур'ёзна падумаць аб становішчы падрыхтоўкі ў раёне да сяўбы як калгасаў, так і аднаасобнага сэктару. Памылкі, якія былі дапушчаны як з боку зямельна-калгасных арганізацый, так і рэдакцыяй раённай газэты ў адносінах да аднаасобнага сэктару, павінны быць выпраўлены ў самы кароткі тэрмін.

БАРЫСЕВІЧ.

Вызначыць яравы клін

ЛЁЗНА. (Ад нашага карэспандэнта).

Бядняцка-серадняцкія аднаасобныя гаспадаркі ў Лёзьнянскім раёне складаюць меншасьць — 35 проц. Гэта аднак, ні ў якай меры не дае права ігнараваць ролі аднаасобніка, якая мае месца ў Лёзьняншчыне.

У раённых арганізацыях няма выразнага ўяўленьня, як аднаасобны сэктар рыхтуецца да сяўбы. Ёсьць некаторыя лічбы аб забясьпечанасьці насеньнем, але гэтым лічбам ніхто ня верыць, бо яны ўзяты «з паветра».

Ёсьць выпадкі, калі аднаасобнік — бядняк і серадняк яшчэ і дагэтуль ня ведае, дзе ён будзе араць. У **Высачанскім** сельсавеце каля 50 бядняцка-серадняцкім гаспадаркам яшчэ ня вызначан яравы клін, а ў **Стасеўскім** сельсавеце каля 15 гаспадаркам.

Характэрны адказ старшыні Стасеўскага сельсавету тав. **Восінава** на запытаньне, як будуць забясьпечаны зямлёй гэтыя 15 гаспадарак.

— Знайду дзе-небудзь зямлю ў адным куточку, а то няхай ідуць у калгас, — жартліва, са сьмехам заявіў Восінаў.

Такая ўстаноўка яўна «лявацкая», яна нічога агульнага з палітыкай партыі ня мае.

Аднаасобны сэктар усё-ж такі яшчэ ў гэтым годзе адыгрывае значную ролю. Патрабаваньні партыі і ўраду аб узьняцьці ўраджайнасьці, аб павялічэньні таварнасьці сельскай гаспадаркі адносяцца і да аднаасобнікаў. Таму трэба шырока растлумачыць ім значэньне пасеўных плянаў. Разгортваньнем масавай работы сярод аднаасобнікаў дабіцца поўнага засеву яравога кліну.

Мікуцкі.

Аднаасобнікі высоўваюць сустрэчны па тэхкультурах

Аднаасобнікі вёскі Лозкі, Нараўлянскага сельсавету (Рэчыцкі раён) ударнымі тэмпамі разгарнулі падрыхтоўку да 3-й бальшавіцкай вясны.

На сёньняшні дзень усё насеньне ачышчана поўнасьцю. Закончан у асноўным рамонт сельска-гаспадарчага інвэнтару. Адрамантаваны плугі, бораны і збруя. Заканчваецца рамонт транспарту (калёс). Даведзены ў парадку самаабавязацельстваў пляны пасеву да кожнай бядняцка-серадняцкай гаспадаркі вёскі. Даны таксама цьвёрдыя заданьні па пасеве кулацкім і заможным гаспадаркам. На кожныя 10 двароў вылучан аграўпаўнаважаны, на якіх ускладзена адказнасьць за падрыхтоўку прымацаваных да іх двароў да веснавой сяўбы. Аграўпаўнаважаныя разгарнулі зараз шырокую работу сярод аднаасобнікаў па рэалізацыі аблігацый насеннай пазыкі імя конкурсу «Праўды». Гэтымі днямі адбыўся агульны сход аднаасобнікаў паселішча, на якім была распрацавана пастанова ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб праведзеньні веснавой пасеўнай кампаніі гэтага году. У адказ на гэту пастанову беднякі і серадвякі—аднаасобнікі высунулі свой сустрэчны плян па пасеве. За кошт раскарчоўкі і заворваньня не асвоенай плошчы ўзяліся павялічыць плян пасеву, вызначаны Нахаўскім сельсаветам па 90 проц., па ільне павялічваюць пасеўную плошчу на 50 проц., па канопляхна 75 проц. і бульбе—на 20 проц.

Н. М.

У бліжэйшыя дні скончыць земляўказаньні

ШКЛОЎ. (Наш кар.). Аднаасобны сэктар Шклоўскага раёну складае каля 50 проц.. Задача зямельных арганізацый раёну — зьвярнуць максымум увагі на падрыхтоўку яго да веснавой сяўбы. Але пра аднаасобніка ў раёне забыліся. А таму і ня дзіва, што становішча з падрыхтоўкай да сяўбы па аднаасобным сэктары пездавальняючае, аб чым выразна сьведчыць ход ссыпкі страхфондаў. Ссыпка збожжавых 11 проц. і тэхнічных — 2,5 проц.

Рамонт інвэнтару і сельска-гаспадарчых машын праходзіць надзвычайна марудна.

Падгойцаўскі сельсавет праявіў поўную недаацэнку аднаасобнага сэктару і да гэтага часу не паклапаціўся аб адводзе зямлі вёсцы Плешчыцы.

У пастанове ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб веснавой сяўбе ясна ўказана, што «аднаасобны сэктар у 1932 годзе ў БССР будзе яшчэ займаць ў сяўбе значнае месца. Недаацэнка яго была-б палітычнай памылкай». Адсюль задача кіраўніцтва раёну, парт'ячэек, сельсаветаў і ўсёй грамадзкасьці — зараз-жа (па-баявому!) пераключыцца на выпраўленьне дапушчаных памылак, спыніць ігнараваньне аднаасобнага сэктару ў падрыхтоўцы да сяўбы і ў бліжэйшыя дні скончыць земляўказаньні аднаасобнікам.

Ян Новікаў.

Апошнія весткі з пасеўнага фронту

РАГАЧОЎ. (Па тэлеграфу).

7 калгасаў раёну прыступілі да палявых работ. Узорана 51 гэкт. яравога кліну. Прыступілі да пасеву бульбы ў калгасах імя **Сьвярдлова** і **«Рэвалюцыя».** Накіравана ў сельсаветы 122 чалавекі раённага актыву для практычнай дапамогі па правядзеньні сяўбы.

РК КП(б)Б — ЯЎСЕЕНКА.

**

КРЫЧАЎ. (Па тэлеграфу ад наш. спэц. кар.).

У раёне пачаліся палявыя работы. Першымі выступілі ў поле калгасы: **«Новы сьвет»,** Басўскага сельсавету, **«Завет Ільліча»,** Сакольніцкага сельсавету. Масавая сяўба пачнецца з 20 красавіка. Большасьць калгасаў прыступаюць да сяўбы ў поўнай гатоўнасьці. Не падрыхтаваны аднаасобнікі. Некаторым аднаасобным гаспадаркам не паказана зямля для яравога кліну. Райза гэту работу адкладвае на май месяц.

ПАВАРОТНЫ.

**

ПОЛАЦАК. (Па тэлеграфу ад нашага кар.).

11 красавіка калгас **«Чырвоны маяк»** прыступіў да палявых работ. Паляводчая брыгада № 1 узарала 2 гэкт. цаліны. Брыгада выклікала на сацыялістычнае спаборніцтва ўсе палявадчыя брыгады свайго калгасу на хутчэйшае і лепшае правядзеньне сяўбы.

ШУСТРЫ.

**

ШУМІЛІНА. (Па тэлеграфу ад нашага спэц. кар.).

Калгасы Сіроцінскага раёну выехалі ў поле. Выйшлі ў поле дзьве брыгады камуны імя **Сталіна з 12** параконнымі плугамі.

МІКУЦКІ.

УСТАНАВІЦЬ ВЫРАЗНЫ КАНТРОЛЬ ЗА ПРАСОЎВАНЬНЕМ ПАСЕЎГРУЗАЎ

Абмежаваліся вылучэньнем тройкі

БАРЫСАЎ. (Наш кар.).

Адміністрацыя ст. Барысаў падышла фармальна да выкананьня загаду Наркамшляху зносін аб нечарговым прасоўваньні пасеўных грузаў. Яна абмежавалася вылучэньнем толькі пасеўнай тройкі. Ніякага кіраўніцтва і інструктажу гэтай тройкай няма. Вылучаныя таварышы ня ведаюць абавязкаў, якія на іх ускладзены. У выніку — большасьць пасеўных грузаў па некалькі тыдняў праляжвае на станцыі.

Так, 3 красавіка трэба было накіраваць у адрас Пермскага чыгуначнага шляху 2 вагоны пасеўнага матар'ялу. У гэты-жа дзень вагоны былі пагружаны, але прастаялі 6 дзён без карысьці.

У пачатку сакавіка на станцыю прыбыла 14 вагонаў хэмічнага ўгнаеньня. Прайшло ўжо больш паўтары месяцы, а ўгнаеньне ўсё яшчэ валяецца на станцыі. Ніякіх мер, каб прымусіць кліента атрымаць угнаеньне, ня прынята.

Ёсьць рад фактаў несваячасовай выгрузкі пасеўматар'ялаў і па віне чыгункі. Яна несваячасова паведамляе кліентуру аб атрыманьні груза. Так, на працягу 11 дзён ляжаць тры вагоны аўса, якія вызначаны для Бягомльскага Загатбожжа, а станцыя не паведаміла адрасата аб гэтым. На гэтай-жа прычыне ляжыць вагон жыта для саўгасу «Мсьціж», тры трысы для аддзяленьня Белсельсаюза, плугі, калёсы і розныя шорныя вырабы, якія вызначаны для Барысаўскай МТС.

Аб усіх гэтых фактах добра ведае пасеўная тройка і кіраўніцтва станцыі Барысаў, але ніякіх мер ня прымае. Старшы памочнік нач. станцыі тав. **Чамкоў,** які непасрэдна адказвае за гэта, нічога ня робіць па праверцы і забесьпячэньні нечарговага прасоўваньня пасеўных грузаў.

Брыгада «Зьвязды» і «Бальшавіка Барысаўшчыны»:
Н. НЭЙДЛІН, П. БАЛДЗЕНКА, Л. САВЕЛЬЗОН і І. МІШКІН.

Склады завалены пасеўматар'ялам!

Перад чыгункай пастаўлена баявая задача — сваячасова даставіць пасеўныя грузы на калгасныя і саўгасныя палі. Як-жа кіраўніцтва Менскага чыгуначнага вузла выконвае гэту адказнейшую задачу?

Партыйныя і прафэсыянальныя арганізацыі чыгункі не праводзяць мабілізацыі пралетарскай грамадзкасьці на хутчэйшае прасоўваньне пасеўных грузаў да месца прызначэньня. У выніку — усе склады Менскай таварнай станцыі завалены грузамі, сярод якіх значнае месца займаюць пасеўныя.

9 лютага выгружана на склады станцыі звыш 84 тон фасфарытнай мукі, прычым звыш 18 тон высыпана на двары пад адкрытым небам. Са станцыі Курганная прыбыла і выгружана 160 тон насеньня канапель, для Менскай балотнай станцыі. 25-га сакавіка з Адэсы прыбыла 627 кгр. дыскавых боран, 22 сакавіка — 250 тон бульбамыек. 31 студзеня — 880 кгр. трактарных калёс і г. д. На сёньняшні дзень гэтыя пасеўгрузы марнуюцца на складах. На запытаньні, ці паведамлены кліенты аб прыбыўшых грузах — работнікі таварнай канторы адказалі: «паведамлялі, але ня ўсім».

Дыспэтчарскі апарат ня ўзяў пад асобны нагляд сьледаваньне пасеўных маршрутаў.

Арганізацыі вузла добра ведалі аб тым, што сакавік ударны месяц па разгрузцы складаў і прасоўваньні ў першую чаргу пасеўных грузаў да месца прызначэньня, аднак, патрэбных мер не прынялі.

Ня меншая доля віны падае і на кліентуру.

На імя Белкаапсаюзу атрымана шмат сельска-гаспадарчай літаратуры, якую ён адмовіўся забраць.

Ні хвіліны затрыманьня. Насенны матар'ял, угнаеньне і сельска-гаспадарчыя машыны павінны быць у тэрмін дастаўлены на калгасныя і саўгасныя палі.

Брыгада «Зьвязды», «Рабочага» і бюро скаргаў: ВІНЬНІК, КОЗІК, ЗІЛЬБЭРБЭРГ, ШКОЛЬНІК і КУЧАРАЎ.

Дваццацігодзьдзе ленскага расстрэлу

[illegible]

...чачнага камітэту. 4-га красавіка частка стачачнага камітэту была арыштавана войскамі Цярэшчанкі.

Весткі аб арышце пракаціліся з прыіску на прыіск. Усюды пачаліся сходы рабочых, якія патрабавалі вызваленьня арыштаваных. Рабочыя напісалі на імя пракурора заяву (коск...

[illegible]

А. Іофэ.

РАШУЧЫ АДПОР ЧЭСКІХ ГАРНЯКОЎ ПРЫВЕЎ У ЖАХ УРАД І САЦЫЯЛ-ФАШЫСТАЎ

Забастоўка пашыраецца

ПРАГА, 16. [illegible] ...стоўках пратэсту і мітынгах на заводах і фабрыках.

У ПРАЗЕ БЫЛІ ВЫБІТЫ ШЫБЫ Ў КВАТЭРЫ МІНІСТРА ЎНУТРАНЫХ СПРАЎ.

Учора ў парляманце міністар унутраных спраў Славік пры бурных пратэстах камфракцыі цынічна заявіў, што ўрад поўнасьцю ўхваляе дзеяньні ўлады супроць бастуючых рабочых. Ад [illegible] ахвяр жандарскага тэрору.

У Астраўскім раёне, дзе забастоўка была сарвана сацыял-фашысцкімі прафсаюзамі, цяпер пасьля таго, як канфэрэнцыя адзінства гарнякоў гэтага раёну адхіліла праскую згоду сацыял-фашыстаў з прадпрыемцамі, ЗНОЎ ЗАБАСТАВАЛІ 18 КАПАЛЕНЬ З 17 ТЫСЯЧАМІ РАБОЧЫХ.

Партыйнае будаўніцтва

ПРАВІЛЬНАЯ РАССТАНОЎКА ПАРТЫЙНЫХ СІЛ І КАНКРЭТНАЕ КІРАЎНІЦТВА ІМІ

ЗАБЯСЬПЕЧЫЛІ ПЕРАДАВЫМ ПРАДПРЫЕМСТВАМ ВІЦЕБСКУ ВЫКАНАНЬНЕ І ПЕРАВЫКАНАНЬНЕ ВЫТВОРЧЫХ ПЛЯНАЎ

[illegible]

...самольцамі. Асабліва ўзорныя прыклады работы паказваюць гаспадарча-разрахунковыя брыгады складу піламатар'ялаў. Брыгада, на чале якой працуе член партыі **Эйсак,** перавыконвае сваё вытворчае заданьне па 20-30 проц., зьніжаючы сабекошт прадукцыі на 12 проц. Яшчэ лепшыя вынікі да... гаспадарча-разрахунковыя брыгады цэху далі 2.173 руб. эканоміі. Значная работа партыйнай арганізацыяй цэху праводзіцца па аўладаньні тэхнікай. Па гэтым пытаньні 34 рабочыя абвясьцілі сябе ўдарнікамі.

У мінулым годзе віцебская **акулярная фабрыка** сыстэматычна ня выконвала прамфінпляну. Яшчэ ў студзені бягучага году вытворчы плян фабрыкі быў выканан толькі на 67 проц. Кіраўніцтва партыйнага калектыву працавала і кіравала па-старынцы, не займалася перабудовай партыйна-масавай работы. Толькі новае кіраўніцтва фабрыкі, на аснове перанясеньня цэнтру цяжару партыйна-масавай работы ў нізавыя зьвеньні вытворчасьці, пабальшавіцку ўзялося за ажыцьцяўленьне 6 умоў тав. Сталіна і гэтым самым забясьпечыла пасьпяховае выкананьне фабрыкай прамфінпляну. На прадпрыемстве праведзена правільная расстаноўка партыйных сіл у нізавых вытворчых зьвеньнях, асабліва па вядучых вучастках вытворчасьці. Арганізован рад гаспадарча-вытворчых брыгад, пераважная большасьць якіх дабілася значных посьпехаў у зьніжэньні браку.

Адзін з асноўных цэхаў швэйнай фабрыкі **«Прафінтэрн»** — цэх хлапчуковых польтаў — яшчэ ў студзені і лютым бягучага году выконваў свой вытворчы плян толькі на 70-75 проц. Гэта прымусіла партарганізацыю цэху ўжыць тэрміновыя захады для таго, каб выйсьці з паласы адставаньня. Арганізацыя партыйных груп у вядучых брыгадах цэху, стварэньне зьменных партыйных ячэек, штодзеннае і канкрэтнае кіраўніцтва імі з боку бюро партыйнага калектыву — забясьпечылі ліквідацыю гэтага адставаньня. Нізавыя партзьвеньні рашуча ўзяліся за ажыцьцяўленьне ўказаньняў тав. Сталіна. Разгортваючы зьменна-сустрэчнае плянаваньне, камсамольская гаспадарча-разрахунковая брыгада тав. Шумяцара штодзенна перавыконвае сваё вытворчае заданьне па 7-10 проц., не дае браку. У гэтай-жа брыгадзе створана плянава-апэрацыйная група. Усё гэта дало магчымасьць рабочаму калектыву цэху выканаць вытворчую праграму сакавіка датэрмінова і завяваць чырвоны пераходны сьцяг партыйнага калектыву і фабкому заводу.

Зусім інакш адносяцца да перабудовы партыйнай работы партыйныя ячэйкі некаторых іншых прадпрыемстваў Віцебску. На абутковай ф-цы імя Лекерта за першы квартал 1932 году прамфінплян выканан толькі на 73,7 проц. Аналіз прычын гэтага адставаньня паказвае, што недавыкананьне прамфінпляну зьяўляецца вынікам фармальных адносін з боку партыйнага калектыву фабрыкі да выкананьня дырэктыў партыі аб перабудове партыйна-масавай работы. На фабрыцы арганізаваны цэхавыя ячэйкі і партыйныя групы, вылучаны партарганізатары, аднак, належнай эфэктыўнасьці ў рабоце няма. Гэта тлумачыцца тым, што партыйны калектыў не аказвае належнай дапамогі цэхавым ячэйкам, не наладзіў штодзеннага кіраўніцтва імі, а цэхавыя ячэйкі, у сваю чаргу, мала цікавяцца і дапамагаюць партыйным групам і партарганізатарам.

Ня лепш пастаўлена работа і на інструмэнтальна-мэблявай фабрыцы і інш. прадпрыемствах Віцебску.

Гарком КП(б)Б і ў першую чаргу раёная газэта, шляхам вывучэньня вопыту работы партарганізацый на перадавых прадпрыемствах і шырокай папулярызацыі яго, павінны забясьпечыць скарыстаньне гэтага вопыту на адстаючых фабрыках і заводах, а гэтым самым забясьпечыць пасьпяховае выкананьне вытворчых праграм.

Брыгада «Зьвязды»:
РЫЖЫ, УЗЬДЗІН, ЗАРУБЕЖНЫ.

Даб'емся перамогі ў барацьбе за добрую прадукцыю

З адозвы канфэрэнцыі ўдарнікаў якасьці да ўсіх рабочых і ІТР лёгкай прамысловасьці БССР

Кастрычніцкі плепум Цэнтральнага Камітэту УсеКП(б) барацьбу за якасьць паставіў, як адну з цэнтральных задач партыі. Ажыцьцяўляючы гэту пастанову, перабудоўваючы ўсю сваю работу на аснове ўказаньняў тав. Сталіна, швэйнікі, абутнікі і работнікі прылаўку БССР дабіліся пэўных зрухаў у барацьбе за якасьць. Аднак, якасьць работы нашых прадпрыемстваў усё яшчэ значна адстае.

Некаторыя прадпрыемствы, у тым ліку швэйны гігант **«Сьцяг індустрыялізацыі»,** які прымаў удзел на канфэрэнцыі з дарадчым голасам, з-за дрэннай якасьці прадукцыі не заслужылі ганаровага мандату.

Канфэрэнцыя намеціла канкрэтныя шляхі далейшай барацьбы за якасьць прадукцыі, прыняўшы пад увагу сацыялістычныя рахункі ад рабочых спажыўцоў і ад работнікаў прылаўку. Мы атрымалі рахункі з розных раёнаў Савецкага Саюзу. Наша прадукцыя ідзе далёка за межы Беларусі. Таму мы адчуваем вялікую адказнасьць за якасьць нашай прадукцыі перад рабочай клясай усяго СССР. Нашым баявым лёзунгам зьяўляецца: **браку не рабіць, бракам не гандляваць, снабжаць рабочага спажыўца прадукцыяй, якая адпавядала яго запатрабаваньням.**

Жорсткая крытыка дрэннай прадукцыі, прад'яўленьні сацыялістычных рахункаў, суровы кантроль рублём — дапамогуць нам дабіцца рашаючых перамог на фронце барацьбы з бракам.

Вопыт склікапьня сумеснай канфэрэнцыі вытворцаў тавараў, работнікаў тавараправодзячай сеткі і прафсаюзных арганізацый цалкам сябе апраўдаў. Мы заклікаем усіх рабочых, ІТР і служачых насьледаваць нашаму прыкладу, скарыстаць і перанесьці наш вопыт у практыку работы ўсіх галін лёгкай прамысловасьці.

Задача барацьбы за якасьць не абмяжоўваецца ліквідацыяй браку. Ад нас патрабуецца максымальнае павялічэньне моцнасьці прадукцыі, наляпшэньне вонкавай аддзелкі, упарадкаваньне асартымэнту, правільны ўлік запатрабаваньняў спажыўца.

Пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі даб'емся поўнай перамогі ў барацьбе за якасьць.

Менская гарадзкая канфэрэнцыя Асоавіяхіму

З СПРАВАЗДАЧЫ ГАРАДЗКОГА САВЕТУ АСОАВІЯХІМУ

З дакладам аб рабоце Менгарсавету Асоавіяхіму выступіў **тав. Навасёлаў,** які адзначыў, што арганізацыя Асоавіяхіму гораду значна ўзрасла. На 1-га студзеня 1931 году гарадзкая арганізацыя налічвала ў сваіх радох 31.342 члены. На 1 студзеня 1932 г. колькасьць членаў узрасла да 48.584. Кантрольная лічба цэнтральнага савету выканана на 99,9 проц. Гэтыя лічбы яскрава гавораць аб тым, што працоўныя масы правільна ацэньваюць сучасную міжнародную абстаноўку і праз арганізацыі Асоавіяхіму імкнуцца набыць неабходныя вайсковыя веды, каб стаць сапраўдным рэзэрвам Чырвонай арміі.

Павялічылася больш, як у два разы і колькасьць асоавіяхімаўскіх ячэек. Калі на 1 студзеня 1931 г. мы мелі 277 ячэек, дык на 1 студзеня 1932 г. колькасьць ячэек узрасла да 589.

З 15 сакавіка 1932 г. арганізавана таксама 30 новых ячэек Асоавіяхіму. Павялічэньне сеткі адбывалася, галоўным чынам, за кошт вытворча-калгасных і саўгасных ячэек.

Ёсьць зрух у галіне **вайсковай падрыхтоўкі.** Аднак, гэты зрух трэба лічыць зусім **невыстарчальным.** За 1931 год ахоплена рознымі відамі вайсковай падрыхтоўкі 10.704 чал., скончылі ж падрыхтоўку толькі 50 проц. ад усёй колькасьці ахопленых.

Важнейшае зьвяно вайсковай работы — стралковая падрыхтоўка разгорнута яшчэ далёка невыстарчальна. За 1931 год прапушчана праз стралковыя гурткі 5.179 чал. Зараз створана каля 20 разьдзелаў, якія займаюцца стралковай работай.

У парадку самакрытыкі трэба сказаць, што вайсковая работа ня ўзьнята намі яшчэ на тую вышыню, якой патрабуе ад нас сучасная міжнародная абстаноўка. Прычынай гэтага зьяўляецца непаваротлівасьць самога гарсавету.

1932 г. павінен зьявіцца годам карэннага пералому ў рабоце па ўзмацненьні абароназдольнасьці краіны. Згодна кантрольнаму заданьню цэнтральнага савету, асоавіяхімаўскія арганізацыі гораду і прыгарадных сельсаветаў павінны ўцягнуць у свае рады 13.855 новых членаў.

На падставе перабудовы работы Асоавіяхіму па-новаму ператворым арганізацыю Асоавіяхіму ў сапраўды моцны рэзэрв Чырвонай арміі.

Б. ПАПОЎ, С. ЖАБІНСКІ

НА СТЫКУ ДЗЬВЮХ СЫСТЭМ

Міжнародны пралетарыят хутка будзе праводзіць сорак чацьвертую чырвоную маёўку. З моманту ўзьнікненьня гэтай даты ў сацыяльна-эканамічнай структуры сьвету адбыліся вялізарныя карэнныя зьмены. Ужо 15 год, як на адной шостай частцы зямной кулі **першае мая** зьяўляецца ня толькі днём, калі пралетарыят Савецкага Саюзу дэманструе сваю клясавую салідарнасьць з рабочымі масамі ўсіх краін, але і днём баявога агляду вялікай сацыялістычнай будоўлі, рэальнага ажыцьцяўленьня гістарычнай місіі пралетарыяту, — пабудовы бяскласавага грамадзтва.

У жорсткіх баёх міжнародны пралетарыят, пад кіраўніцтвам Камінтэрну, заваёўвае ўсё новыя і новыя пазыцыі на сусьветнай арэне, набліжаецца да ажыцьцяўленьня найвялікшых ідэалаў працоўнага чалавецтва. У авангардзе ідзе ўдарная брыгада сусьветнай сацыялістычнай рэвалюцыі — СССР.

Напярэдадні сорак чацьвертай чырвонай маёўкі вельмі цікава супаставіць вынікі існаваньня дзьвюх эканамічных сыстэм, параўнаць становішча дзьвюх частак былой царскай калёніі — цяперашняй БССР і Заходняй Беларусі. Што далі гэтым краінам сацыялістычная і капіталістычная сыстэмы народнай гаспадаркі?

Рабочая кляса Савецкага Саюзу, пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, завяршыла пабудову фундамэнту сацыялістычнай эканомікі. Сацыялістычныя элемэнты сталі пераважнымі ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Плянавы пачатак, адсутнасьць канкурэнцыі, мэтаімкнёны напрамак матар'яльных рэсурсаў у агульнадзяржаўных інтарэсах — усё гэта забясьпечыла нябывалыя тэмпы ўзьняцьця творчых сіл краіны, найпаўнейшае выкарыстаньне прыродных багацьцяў.

Заклікаючы да палітычнага жыцьця найшырэйшыя масы працоўных выпусьцілі са свайго асяродзьдзя магутныя кадры арганізатараў сацыялістычнай гаспадаркі.

Посьпехі, дасягнутыя на аснове генэральнай лініі партыі, у вострай барацьбе з клясавым ворагам і яго агентурай — апартуністамі, далі магчымасьць партыі і рабочай клясе паставіць **сусьветна - гістарычную задачу пабудовы ў другой пяцігодцы бяскласавага сацыялістычнага грамадзтва.**

Бурны росквіт эканомікі, стварэньне найвялікшых матар'яльных і культурных каштоўнасьцяй, уздым матар'яльнага дабрабыту працоўных мас у выніку няўхільнага ажыцьцяўленьня генэральнай лініі партыі — вось, што дала сацыялістычная сыстэма краіне Саветаў.

Дыямэтральна-процілеглы малюнак наглядаецца ў буржуазных дзяржавах. Усеагульны эканамічны крызіс, рэзкі ўпадак вытворчых сіл, зьбядненьне працоўных мас, — вось чым характарызуецца стан капіталістычнага сьвету. Найглыбейшыя язвы разьядаюць капіталізм, падрываюць яго векавыя падпоры. Капіталізм, пад ударамі крызісу, пад напорам сіл пралетарскай рэвалюцыі, няўхільна набліжаецца да свайго крушэньня.

БССР можа служыць яркім прыкладам пераваг сацыялістычнай сыстэмы, наглядным довадам правільнасьці ленінскай нацыянальнай палітыкі партыі. Адсталая нацыянальная акраіна ў мінулым, якая перажывала мацнейшы сацыяльны і нацыянальны ўціск расійскага самаўладзтва, цяперашняя БССР, пры актыўным падтрыманьні ўсяго Савецкага Саюзу, ператвараецца ў краіну разьвітай прамысловасьці і буйнай агрaмаджанай гаспадаркі.

Прамысловасьць дарэвалюцыйнай Беларусі мела мізэрныя разьмеры і надзвычай нізкі тэхнічны ўзровень. Фактычна гэта была прамысловасьць **паўсаматужнага тыпу.** Уся валавая прадукцыя ў 1915 годзе ацэньвалася толькі ў 59 млн. руб. Рабочых налічвалася каля 18 тысяч чалавек. Імпэрыялістычная і грамадзянская войны яшчэ больш звузілі прамысловую базу тагачаснай Беларусі.

Стан прамысловасьці БССР да сучаснага моманту гаворыць аб найвялікшых посьпехах партыі і рабочай клясы.

БССР шпарка ідзе па шляху **індустрыялізацыі.** Толькі за апошнія гады пабудовы рад **новых** буйных прадпрыемстваў. Уступілі ў эксплёатацыю Гомсельмаш, раённая электрастанцыя імя Сталіна, бабруйскі і гомельскі дрэваапрацоўчыя камбінаты, ацэтонавы завод, магілеўская фабрыка штучнага шоўку, віцебская фабрыка «Сьцяг індустрыялізацыі» і інш. Напярэдадні пуску крычаўскі цэмэнтны гігант. Вялікая колькасьць прадпрыемстваў пашырана і занава рэканструявана («Бальшавік», завод імя Варашылава, «Чырвоны мэталіст», добрускай паперовая фабрыка і г. д.). Удзельная вага прадукцыі новых прадпрыемстваў у 1931 годзе складала ўжо 46 проц.

Расьце тэхніка-эканамічная ўзброенасьць прамысловасьці. Капітальныя ўкладаньні за чатыры гады складаюць 275.390 тыс. рублёў. Моцна ўзрасла энэргетычная база. У 1931 годзе ўстаноўленая магутнасьць павысілася да 77.000 квт. супроць 30,8 тыс. квт. у 1927-28 годзе. Рост на 105 проц. За гэты-ж перыяд спажываньне прамысловасьцю электраэнэргіі павялічылася больш, чым у 5 раз.

Зьмяняецца самы характар прамысловасьці ў напрамку **асваеньня складаных тэхналёгічных працэсаў, разьвіцьця машынабудаўніцтва, будаўнічых матар'ялаў, хэмічнай перапрацоўкі торфу, лесу** і г. д. Адначасова шпарка расьце **лёгкая і харчовая** прамысловасьць.

Прадпрыемствамі БССР з году ў год пасьпяхова асвойваюцца ўсё **новыя вытворчасьці,** робяцца буйныя крокі на шляху ўмацаваньня тэхніка-эканамічнай незалежнасьці СССР.

Так, у 1931 годзе нанава былі асвоены: фрэзарны торф, ізаліты, торфмашыны, цэлы рад с.-г. машын. У бягучым годзе асвойваюцца: першыя ў Саюзе бульбяныя камбайны, сіласарэзкі «Інтэрнацыянал», сьвідравальныя і тачыльныя варштаты, ацэтон, буцілавы сьпірт, серка-вуглярод, савэліт, фібраліт, толь-фанэра і некалькі складаных аб'ектаў с.-г. машынабудаўніцтва.

Агульны напрамак машынабудаўніцтва ў асноўным акрэсьліваецца задачамі сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі.

Прамысловае разьвіцьцё БССР ідзе такімі тэмпамі, якія не даступны ні адной капіталістычнай краіне. Даволі ўказаць, што валавая прадукцыя 1931 г. у параўнаньні з 1927-28 г. паказвае рост на 340 проц. У мінулым годзе выпушчана прадукцыі на 703 млн. руб. **Прырост валавой прадукцыі ў 1931 г. складае 72,3 проц.** (бяз дробнай прамысловасьці). Гэта лічба вельмі паказальна яшчэ і ў тых адносінах, што **процант прыросту прадукцыі значна вышэй агульнасаюзнага (21 проц.).** Тут з усёй паўнатой праяўляецца сутнасьць **ленінскай нацыянальнай палітыкі партыі, якая спрыяе максымальнаму эканамічнаму і культурнаму ўздыму раней адсталых нацыянальных раёнаў.**

Бліскучыя перамогі дасягнуты ў ажыцьцяўленьні лёзунгу «пяцігодка за чатыры гады». Наперакор усім праціўзам клясавых ворагаў, разьбіўшы шкодніцкі блёк пацдэмаў, прампартыі, меншавікоў і «СПП», рабочая кляса БССР, пад кіраўніцтвам КП(б)Б, з посьпехам выконвае пяцігадовы плян. Узровень выпуску прадукцыі, дасягнуты ў 1931 годзе ў адносінах да праектаваньняў пяцігодкі, складаў ужо 86,1 проц. **Цэлы рад галін прамысловасьці: мэталёвая, дрэваапрацоўчая, гарбарная, паліграфічная, швэйная выканалі сваю пяцігодку ў 2½-3 гады.** Ажыцьцяўленьне ўсёй пяцігодкі БССР за чатыры гады поўнасьцю забясьпечана.

Посьпехі індустрыялізацыі ўносяць карэнныя зьмены ў сацыяльна-эканамічную структуру краіны.

Калі даваенная Беларусь была тыповай краінай дробнай сельскай гаспадаркі, дык ужо ў 1928-29 г. удзельная вага прадукцыі прамысловасьці ў прадукцыі ўсёй народнай гаспадаркі БССР складала 23,6 проц., у 1929-30 г. — 38,7 проц., а ў 1931 г. — каля 50 проц. На аснове індустрыялізацыі ўзрастае сацыялістычны сэктар сельскай гаспадаркі. Каля 50 проц. усіх бядняцка-серадняцкіх гаспадарак аб'ядналася ў калгасы. Расьце лік саўгасаў і МТС. БССР шпаркімі тэмпамі ператвараецца ў індустрыяльна-аграрную краіну, расьце магутная прамысловасьць, мацнее буйнае сацыялістычнае земляробства.

Магутны ўздым народнай гаспадаркі суправаджаецца **ростам рабочай клясы, бесьперапынным паляпшэньнем дабрабыту працоўных мас.** Колькасьць рабочых, занятых у прамысловасьці БССР у 1931 г., раўнялася 74.391 чал. супроць 31.740 чал. у 1927-28 г. Жанчыны ў рэспубліканскай прамысловасьці складаюць 44,6 проц. у адносінах да ўсёй рабочай сілы. Ужо ў 1931 г. 75 проц. рабочых усёй рэспубліканскай прамысловасьці былі пераведзены на 7-мігадзінны рабочы дзень. **Рабочая кляса БССР, як і ўсяго Савецкага Саюзу, ня ведае беспрацоўя.** З году ў год расьце заработная плата, павялічваецца бюджэт рабочай сям'і. Калі ў 1929 г. сярэдняя гадавая зарплата аднаго рабочага раўнялася 659 руб., дык у 1931 г. яна складае ўжо 1029 руб.

Бюджэт у галіне сацыяльнага страхаваньня ў 1931 г. узрос на 53 проц. Толькі органамі Сацстраху ў 1931 г. выдаткавана на паляпшэньне сацыяльна-бытавых патрэб 1.367 тыс. р. (ясьлі, дзіцячыя сады і інш.). За мінулы сэзон 1.600 чал. застрахаваных было паслана на курортнае лячэньне і 14.750 чал. у дамы адпачынку. Вялізарныя грашовыя сумы асыгнуюцца на справу аховы здароўя і народнай асьветы.

Важнейшым фактарам паляпшэньня матар'яльна-культурнага становішча рабочай клясы зьяўляецца **разгорнутае камунальна-жыльлёвае будаўніцтва.** Бюджэт БССР на 1932 г. акрэсьлівае асыгнаваньні на жыльлёвае будаўніцтва ў гарадох 44 млн. р. і 31.760 тыс. руб. на камунальныя прадпрыемствы, што азначае павялічэньне супроць мінулага году на 215 процантаў.

Прыведзеных фактаў даволі, каб ужо ўказаць, якія гіганцкія дасягненьні ёсьць ва ўсіх галінах гаспадарчага і культурнага будаўніцтва БССР, якія вялізарныя перавагі закладзены ў сацыялістычнай сыстэме народнай гаспадаркі.

Усе гэтыя вялізарнейшыя перамогі дасягнуты на аснове генэральнай лініі партыі, у жорсткай барацьбе з клясавым ворагам і яго агентурай — з правым апартунізмам, як галоўнай небясьпекай на даным этапе, з «левым» апартунізмам і прымірэнцтвам да іх, у барацьбе з рэшткамі контррэвалюцыйнага трацкізму. Усе гэтыя перамогі — ёсьць перамогі ленінскай нацыянальнай палітыкі, вынік бязьлітаснага выкрыцьця і разгрому контр - рэвалюцыйнага нацыянал-дэмакратызму, вынік барацьбы з нацыянал-апартунізмам, з ухілам у бок вялікадзяржаўнага шавінізму, найбольш небясьпечнага, з ухілам у бок мясцовага беларускага і іншых шавінізмаў.

Параўнаем-жа вышэйпрыведзеныя факты становішча народнай гаспадаркі і працоўных мас БССР са становішчам у Заходняй Беларусі, якая стогне пад ярмом польскага фашызму, знаходзіцца ў сьвеце «эўрапэйскай культуры і цывілізацыі». Прасачым, якія вынікі прынесла Польшчы і Заходняй Беларусі капіталістычная сыстэма.

З капіталістычных дзяржаў, якія бадай што з галавою патрузіліся ў мора крызісу — перш за ўсё трэба адзначыць фашысцкую Польшчу. Зараз нават трубадуры фашысцкага ўраду не пяюць дыфэрамбаў аб «гаспадарчым паляпшэньні краіны». Сацыял-жа фашысцкія лёкаі, сьціснуўшы зубы, прымушаны сьцьвердзіць, што **«эканамічнае жыцьцё краіны курчыцца проста страшэннымі тэмпамі».**

Орган польскага сацыял-фашызму «Роботнік» у вялікодным нумары падае наступны малюнак гаспадарчага развалу Польшчы:

«Калі ў студзені 1929 году лічба прапрацаваных тыдня-гадзін складала 23 млн., дык у студзені 1932 году толькі 10,8 млн. тыдня-гадзін, зьмяншэньне на працягу трох год — на 53 проц.».

Але яшчэ больш паказальным, — піша далей тэй-жа «Роботнік», — зьяўляюцца тэмпы, якімі Польшча набліжаецца да катастрофы. Так, калі на працягу ўсяго 1929 году лічба працагадзін упала **з 23 да 18½ млн.,** г. зн. на 19 проц., то ў 1930 годзе гэтае зьмяншэньне праца - гадзін складае ўжо звыш **20 проц.,** а зараз на працягу аднаго толькі студзеня — **20 проц.**

Зразумела, што такое катастрафічнае скарачэньне колькасьці працагадзін суправаджаецца скарачэньнем і самой прадукцыі. Так, са студзеня 1931 году па студзень 1932 году прадукцыя каменнага вугалю ўпала з **3½ млн. тон да 2,7 млн. тон,** прадукцыя жалеза — **з 32 тыс. тон да 12 тыс. тон,** прадукцыя сталі — **з 92 тыс. тон да 30 тыс. тон,** прадукцыя цынку — **з 15 да 8 тыс. тон.**

Курчыцца польскі экспарт і імпарт, ня гледзячы на заціскаваньне падатковага прэсу да адказу, дзяржаўныя даходы бязупынна падаюць. Паводле даных міністэрства фінансаў люты бягучага году даў зноў **29.392 тыс. зл. дэфіцыту.** Усяго-ж **за 11 месяцаў бягучага гаспадарчага году дзяржаўны дэфіцыт склаў 159.214 тыс. зл.** («Роботнік», № 111).

Прамысловы і фінансавы крызіс у Польшчы пераплятаецца з крызісам сельска - гаспадарчым, што яшчэ больш яго абвастрае. Калі такі зьнішчальны ўдар нанесен крызісам народнай гаспадарцы фашысцкай Польшчы, дык аб Заходняй Беларусі і гаварыць ня прыходзіцца. Калёніяльная палітыка акупантаў зруйнавала ня толькі сельскую гаспадарку на ЗБ, але і яе прамысловасьць. Гаспадарчы крызіс на Заходняй Беларусі выступае асабліва востра **ў выніку грабежніцкага гаспадараньня польскага імпэрыялізму, у выніку ліхаманкавай падрыхтоўкі да ўзброенага нападу на СССР, якая з большай цяжкасьцю кладзецца на Заходнюю Беларусь, як на плацдарм будучых ваенных дзеяньняў.**

Заходняя Беларусь прадстаўляе сабою краіну пераважна земляробчую. Галоўныя прыродныя багацьці яе складаюць лясы. З прамысловасьці найбольш разьвіта — **тэкстыльная, скураная, лесаапрацоўчая і харчовая.**

ДА 1 МАЯ ВЫКАНАЦЬ 50 ПРОЦ. ФІНПЛЯНУ II КВАРТАЛУ!

Вынікі мабілізацыі сродкаў у першай дэкадзе красавіка не забясьпечваюць рэалізацыі высунутага перадавымі раёнамі лёзунгу аб ударным выкананьні 50 проц. фінансавага пляну другога кварталу да 1-га мая. Першая дэкада дала ўсяго 10,9 проц. квартальнага пляну.

Рэальнасьць лёзунгу аб выкананьні 50 проц. фінпляну зусім даказана практыкай барацьбы перадавых раёнаў: **Менскага, Гомельскага, Тураўскага і Чырвона-Слабодзкага,** якія выканалі за першую дэкаду 15-25 проц. квартальнага заданьня.

Добрыя вынікі паказалі таксама Аршанскі, Клічаўскі, Любаньскі, Лельчыцкі і Чэрвеньскі раёны, якія здолелі мабілізаваць ад 16 да 24,5 проц. квартальнага заданьня. Пры ўмове далейшага ўзмацненьня тэмпаў, гэтыя раёны змогуць рапартаваць 1-га мая аб выкананьні 50 проц. квартальнага пляну.

Значна аслабілі работу і адсталі Віцебск, які з 8 месца перайшоў на 43, мабілізаваўшы 9,2 проц. квартальнага заданьня, а таксама раёны Мсьціслаўскі, Магілеўскі, Мазырскі, Бабруйскі і Лёзьненскі, якія выканалі ад 5,6 да 11 проц. квартальнай праграмы.

Гэта зьяўляецца вынікам супакаеньня пералічаных раёнаў па дасягнутых у першым квартале посьпехах, вынікам дэмабілізацыйных настрояў.

Ганебна плятуцца ў хвасьце і зрываюць выкананьне фінпляну Клімавіцкі, Нараўлянскі, Сураскі, Веткаўскі, Барысаўскі, Камарынскі, Талочынскі, Лоеўскі, Стара-Дарогскі, Капыльскі, Уваравіцкі, Расонскі і Шклоўскі раёны, якія выканалі ад 2,9 да 9,2 проц. пляну. Гэтыя раёны не ажыцьцявілі дырэктыў партыі і ўраду аб перабудове фінансавай работы.

Баявая задача — абвясьціць бязьлітасную барацьбу кампанейшчыне, змагацца супроць наскокаў, бо гэта стварае глебу для «лявацкай» практыкі. Трэба дабіцца максымальнага павялічэньня тэмпаў, шляхам правядзеньня масавай растлумачальнай работы і штодзеннага апэрацыйнага кіраўніцтва з боку кіруючых раённых арганізацый.

Асноўным мэтадам работы павінна стаць **міжраённае сацыялістычнае спаборніцтва.**

Укараненьне сацыялістычных мэтадаў работы ва ўсіх сельсаветах, калгасах, прадпрыемствах, фінансава-крэдытных і каапэрацыйных установах забясьпечыць посьпех у мабілізацыі сродкаў. Перадавыя раёны, лепшыя прадпрыемствы — фабрыка імя Куйбышава, завод імя Сталіна (Магілеў), фабрыка «Прафінтэрн» (Віцебск), завод імя Варашылава (Менск), павінны ўзяць на буксір адсталых.

М.

Тэлеграма ўдарнікаў Магілеўшчыны

ЦК КП(б)Б—тав. ГІКАЛО, старшыні СНК — тав. ГАЛАДЗЕДУ, НКФ — тав. ХАЦКЕВІЧУ.

Раённы зьлёт ударнікаў фінансавага фронту Магілеўшчыны адзначае, што Магілеўскі раён дабіўся перамогі ў чацьвертым квартале 1931 і першым квартале гэтага году, дзякуючы выразнаму кіраўніцтву партарганізацыі і актыўнаму ўдзелу пралетарскай грамадзкасьці і шырокіх калгасных мас у мабілізацыі сродкаў. Узорную работу разгарнулі — завод імя Сталіна, які сыстэматычна перавыконвае фінплян, шоўкавая фабрыка імя Куйбышава, швэйная фабрыка імя Валадарскага, а таксама Вышаўскі, Княжыцкі, Бракаўскі і Селіцкі сельсаветы.

Зьлёт ударнікаў раёну абавязваецца не паслабляць тэмпаў фінансавай работы і выканаць 50 проц. фінпляну другога кварталу да 1-га мая, 100 проц.— да 15 чэрвеня. На сацспаборніцтва выклікаем Бабруйскі раён.

У БЕЛАРУСКАЙ АКАДЭМІІ НАВУК

50-годзьдзе з дня сьмерці Дарвіна

15 красавіка адбылося пасяджэньне камісіі БАН па арганізацыі 50-й гадавіны са дня сьмерці **Чарльза Дарвіна.** Камісія намеціла 19 красавіка ў Доме Камасьветы правесьці вечар, прысьвечаны Чарльзу Дарвіну. На вечары будуць прысутнічаць члены акадэмічнага савету БАН, таварыства ваяўнічых марксыстаў-дыялектыкаў і ЦБ сэкцыі навуковых працаўнікоў.

На пасяджэньні будуць заслуханы даклады—**«Дарвін і сацбудаўніцтва» і «Дарвін, як мысьліцель».**

Камісія вызначыла канкрэтныя мерапрыемствы па арганізацыі дакладаў аб Дарвіне і яго вучэньні на прадпрыемствах і ў рабочых клюбах на працягу 19-26 красавіка. Для гэтай мэты вылучан рад дакладчыкаў. Некаторыя даклады аб Дарвіне будуць перададзены па радыё. Падрыхтаваны да друку зборнік твораў Дарвіна і аб Дарвіне па беларускай мове.

20-га красавіка—усебеларуская канфэрэнцыя па якасьці харчовай прамысловасьці

УЗНАЧАЛІЦЬ ТВОРЧЫ ЭНТУЗІЯЗМ МАС У БАРАЦЬБЕ ЗА ЯКАСЬЦЬ РАБОТЫ—

абавязак усіх прафэсыянальных арганізацый харчовай прамысловасьці

Некалькі практычных прапаноў

(Артыкул старшыні ЦК саюзу мяса-рыбна-маслабойнай прамысловасьці тав. А. Г. Наскова)

Усебеларуская канфэрэнцыя па якасьці харчовай прамысловасьці мае вельмі вялікае значэньне, бо паляпшэньне якасьці харчовай прадукцыі зьяўляецца адным з важнейшых зьвеньняў паляпшэньня матар'яльна-бытавых умоў рабочых мас.

Адно з важнейшых месц у справе харчовага снабжэньня рабочых займае прадукцыя мяса-рыба-маслабойнай прамысловасьці. Ад таго, як будзе выканан плян па гэтых галінах прамысловасьці ва многім залежыць ажыцьцяўленьне пляну снабжэньня прамысловых цэнтраў. Аднак, выканаць колькасныя паказальнікі — гэта далёка ня ўсё, што патрабуецца. Неабходна даць такі прадукт, які па сваёй якасьці адказваў-бы законным патрабаваньням шырокіх мас спажыўцоў.

Як стаіць справа з якасьцю нашай прадукцыі? Тут няма чым пахваліцца. Якасьць мяса, рыбы, масла, гародніны зьяўляецца яшчэ нездавальняючай.

Прафэсыянальныя арганізацыі павінны мабілізаваць масы рабочых на барацьбу за высокаякасны харчовы прадукт. Мерапрыемствы па якасьці павінны прасякнуць работу кожнага прадпрыемства, цэху і паасобнага рабочага. Гаспадарча - разрахунковыя і ўдарныя брыгады павінны ў цэнтры сваёй увагі паставіць пытаньне якасьці. Аднак, адных грамадзкіх мерапрыемстваў мала. Трэба фарсаваць ПЕРАГЛЯД ІСНУЮЧАЙ СЫСТЭМЫ АПЛАТЫ ПРАЦЫ, якая прадугледжвае галоўным чынам выкананьне колькасных норм. АПЛАТА ПРАЦЫ ПАВІННА БЫЦЬ ЦЕСНА ЎВЯЗАНА З ЯКАСЬЦЮ ВЫПУШЧАНАЙ ПРАДУКЦЫІ.

Вялізарную ролю ў барацьбе за якасьць работы бязумоўна адыграе новы закон аб аплаце браку. Яго выхаваўчае значэньне вельмі вялікае. Яго трэба шырока растлумачыць рабочым і забясьпечыць умелае правядзеньне ў жыцьцё на вытворчасьці.

Для таго, каб дабіцца сапраўднага паляпшэньня якасьці прадукцыі, трэба правесьці наступныя мерапрыемствы:

ПА МЯСЕ — скончыць распрацоўку і паскорыць зацьверджэньне стандартаў на выпрацаваную прадукцыю. Павысіць кампэтэнтнасьць інстытуту бракераў на мясакамбінатах, палепшыць работу інспэкцыі па якасьці і санітарны нагляд. Арганізаваць на мясакамбінатах лябараторыі і кантрольныя пункты па якасьці. Ва ўсіх убойна-разьдзелачных цэхах рабіць убой буйнай жывёлы мэтадамі глушэньня, што павінна павялічыць выхад скуры і крыві і даць лепшае і ўстойлівае мяса. Дабіцца, каб абяскроўліваньне тушы рабілася ня больш 5 мінут, бо ўсякае зацягваньне працэсу пагаршае якасьць мяса. На камбінатах, якія маюць абсталяваньне для вэртыкальнага абяскроўліваньня, забараніць гарызантальнае абяскроўліваньне буйнай жывёлы, бо яно скарачае выхад крыві і адмоўна ўплывае на якасьць. Неабходна фарсаваць установку сапарэзак, што павялічвае выхад харчовага тлушчу. Увесьці максымальнае разьмежаваньне функцый і разьбіўку агульных працэсаў работы на паасобныя апэрацыі з ускладаньнем пэрсанальнай адказнасьці за кожны працэс работы.

ПА МАСЛАРОБЧАЙ ВЫТВОРЧАСЬЦІ. У першую чаргу ўстанавіць цьвёрдую сыстэму пляніраваньня якасьці прадукцыі. Разгарнуць шырокую кампанію за сустрэчныя пляны па якасьці; ужываць сыстэму прэміяваньня за добрую прадукцыю. Са ўсёй рашучасьцю павінна быць працягнута барацьба за стварэньне і падрыхтоўку кадраў, бо адсутнасьць кваліфікаваных рабочых зьяўляецца зараз важнейшай перашкодай на шляху паляпшэньня якасьці масла і сыру.

Максымум у месячны тэрмін павінен быць распрацован парадак хаваньня і транспартаваньня прадукцыі маславаробчай вытворчасьці.

ПА РЫБНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ: барацьба за якасьць павінна весьціся па лініі большага выпуску парных і мароженых тавараў і павялічэньня ўдзельнай вагі рыбы, што ідзе на кансэрвацыю.

Арганізацыі Саюзу павінны стаць на чале творчай актыўнасьці рабочых мас у іх барацьбе за высокаякасны харчовы прадукт.

„Камунарка“ па-ўдарнаму рыхтуецца да канфэрэнцыі

Менская кандытэрская фабрыка **«Камунарка»** па-баявому разгарнула падрыхтоўку да ўсебеларускай канфэрэнцыі ўдарнікаў якасьці харчовай прамысловасьці. Для кіраўніцтва ўсёй падрыхтоўчай работай створан штаб у ліку 12-чал. Усе члены штабу прымацаваны да паасобных цэхаў і паміж імі заключаны сацдагаворы на лепшую падрыхтоўку. Заключаны таксама дагаворы паміж цэхкомамі і зьменкомамі.

Па ўсіх цэхах і зьменах праведзены сходы рабочых па пытаньні падрыхтоўкі да канфэрэнцыі і задачах фабрыкі ў барацьбе за якасьць прадукцыі. У кожным цэху арганізаваны самаправерачныя брыгады, якія 13 красавіка прыступілі да канкрэтнай работы. У карамельным цэху арганізаваны 24 самаправерачныя брыгады з ахопам 135 чал., у бісквітным цэху — 3 брыгады, мякка-шакалядным — 7, дражэйным — 8 брыгад. Работа некаторых брыгад ужо дала практычныя вынікі. Так, брыгада тав. **Шчэрца** палепшыла варку састава «пата». Адыходы зьнізіліся амаль у 2 разы.

У пачатку красавіка абвешчан конкурс на лепшую гаспадарча-разрахунковую брыгаду. Па ініцыятыве гаспадарча - разрахунковай камсамольскай брыгады тав. **Дабравольскага,** 7 брыгад карамельнага цэху высунулі сустрэчны па эканоміі рабочай сілы. Зараз у кожнай брыгадзе цэху замест 9 чал. працуе 8, прычым, вытворчае заданьне ня зьніжана. Брыгада тав. **Верабейчыка** заданьне першай дэкады красавіка выканала на 101 проц., брыгада тав. **Куперштока** — на 100 проц., якасьць прадукцыі іх таксама добрая.

Па-ўдарнаму працуе і гаспадарча-разрахунковая брыгада закрутчыц тав. **Розінай,** якая за першую дэкаду красавіка заданьне выканала на 110 проц., зьнізіла брак ніжэй 1 проц., прадугледжанага плянам.

Разгорнута работа і па лініі фабрычнага друку. 10 красавіка шматтыражка выпусьціла спэцыяльную старонку аб падрыхтоўцы да канфэрэнцыі. Усе 13 штодзенак, якія ёсьць на фабрыцы, таксама выпусьцілі нумары, спэцыяльна прысьвечаныя гэтаму пытаньню. На фабрыцы праведзен зьлёт усіх рабкораў і членаў рэдкалегій штодзенак. У карамельным цэху створана 9 рабкораўскіх пастоў з поўным заданьнем на час падрыхтоўкі.

Уся падрыхтоўчая работа да канфэрэнцыі праводзіцца пад лёзунгам: **«заваяваць ганаровы мандат з правам рашаючага голасу на ўсебеларускую канфэрэнцыю».** Гэты лёзунг даведзен да кожнага цэху, агрэгату, зьмены і брыгады.

Больш рацыянальна выкарыстоўваць сырэц

Адкрыты ліст да заводаў садовых вод „Беларусь“ (Менск) і „Спартак“ (Вохша)

ДАРАГІЯ ТАВАРЫШЫ!

Мы — ІТР бровару імя Бэбэля (Віцебск) — азнаёміўшыся з вашай працай, лічым, што на вашых заводах пры вырабе жураўлінага квасу допускаецца значны перарасход дэфіцытнага сырцу-цукру.

Наш абавязак — даць рабочаму спажыўцу добраякасны прадукт, але мы павінны дасягнуць гэтага шляхам упартай барацьбы за якасьць, шляхам рацыяналізацыі і лепшай арганізацыі вытворчага працэсу, а не перавыдаткаваньнем сырцу.

Завод «Беларусь» выдаткуе на адзін гэкталітр квасу звыш 8,5 кгр. цукру, завод «Спартак» — 10 кгр., а наш завод (імя Бэбэля) толькі — 7 кгр. Гэтае зьніжэньне дало некалькі тон эканоміі цукру ў месяц, між тым якасьць прадукцыі не пагоршылася. Радам вопытаў варкі квасу (усесаюзнага стандарту няма) мы дамагліся такой значнай эканоміі сырцу.

Рабочы-спажывец нашай прадукцыяй задаволен, што сьцьвярджаюць спэцыяльныя анкеты аб якасьці квасу, праведзеныя намі.

Раім вам на заводзе таксама правесьці вопыты па больш рацыянальным выкарыстаньні сырцу і дамагчыся зьніжэньня норм расходу на адзінку прадукцыі.

По даручэньні агульнага сходу ІТР заводу імя Бэбэля: ЖАМАЎ, ЛАГАНОЎСКІ, МЭРГОЛЬД.

Мясазагатоўкі

РАЎНЯЦЦА ПА КАЛГАСАХ „ВОЛЬНАЯ ПРАЦА“ І „КОЛАС“,

Плян выканаць кожным калгасам і сельсаветам

ДРЫСА.

Дрысенскі раён паказаў узоры барацьбы за выкананьне дырэктыў партыі і ўраду аб поўнай і своечасовай здачы дзяржаве мясной таварнай прадукцыі. Дрысеншчына прэміявана СНК.

Але пры агульным перавыкананьні пляну па раёне ёсьць некаторыя калгасы, фармы, сельсаветы, якія ня выканалі сваіх абавязкаў.

Па асобных СТКФ яшчэ дагэтуль не арганізаваны адкормачныя пункты. Калектыўная гадоўля сьвіней не распачата.

Юзэфаўскі, Каркалецкі і Цстоўскі сельсаветы праяўляюць прымірэнчыя адносіны да кулака і не спаганяюць цьвёрдых заданьняў. **По гэтых сельсаветах кулакі і заможнікі ў першым квартале ня здалі дзяржаве ніводнага кгр. сьвіной таварнай прадукцыі.**

Неабходна арганізаваць праверку становішча сьвіного стада па СТКФ (кармленьне, пастаўка на адкорм і зьняцьце з адкорму), выявіць прычыны нездачы таварнай прадукцыі паасобнымі СТКФ і калгасамі і прыцягнуць да адказнасьці тых, хто разбазарвае таварную прадукцыю замест выкананьня ў першую чаргу абавязкаў перад дзяржавай.

Трэба прымусіць кулацка-заможныя гаспадаркі безадкладна выканаць цьвёрдыя заданьні.

П-я.

Арганізаваць праверку рэалізацыі самаабавязацельстваў

ПОЛАЦАК.

Сакратарыят Полацкага райкому партыі канстатаваў зусім недапушчальныя тэмпы жывёлазагатовак па раёне.

Загатоўчыя арганізацыі, асабліва некаторыя сельспажывутаварыствы і сельсаветы (Дамнікоўскі, Баярскі, Арлейскі, Алесаўскі, Лявінаўскі і Заскарскі), праяўляюць поўную бязьдзейнасьць.

Загатоўкі ў асноўным праходзяць за кошт буйнай рагатай жывёлы пры зусім нізкім процанце выкананьня плянаў па сьвіньнях.

Райкалгассаюз, райснаб, паасобныя праўленьні калгасаў, парт'ячэйкі праяўляюць апартуністычную недаацэнку значэньня выкананьня плянаў мясазагатовак.

Налядаюцца абураючыя факты драпежніцкага зьнішчэньня маладняка. Так, у калгасах: імя Крупскай зьнішчана 20 цялят, «Свабода» — 25, «Ідэал» — 18, «МОПР» — 12, «КІМ» — 10 цялят і г. д.

Сакратарыят райкому прыняў рад практычных мерапрыемстваў па ўзмацненьні тэмпаў жывёлазагатовак.

За злоснае невыкананьне пляну здачы таварнай прадукцыі выключаны з партыі старшыня калгасу «Парыская Камуна» Крупко. Абвешчана вымова райзагу тав. Коршуну.

Парт'ячэйкам прапанавана безадкладна арганізаваць праверку выкананьня плянаў па мясазагатоўках прынятых у парадку самаабавязацельстваў. Адначасова павінны быць ужыты меры да тэрміновага спагнаньня з кулацка-заможных гаспадарак цьвёрдых заданьняў.

Райком партыі абавязаў усе загатоўчыя арганізацыі, парт'ячэйкі і сельсаветы дабіцца рашучага пералому ў выкананьні плянаў і асабліва за лік сьвіней.

Перадавікі жывёлазагатовак

СЛУЦАК.

РАД КАЛГАСАЎ **СЛУЦКАГА** РАЁНУ ІДУЦЬ УПЕРАДЗЕ ПА ВЫКАНАНЬНІ ПЛЯНАЎ ЗДАЧЫ МЯСНОЙ ТАВАРНАЙ ПРАДУКЦЫІ ДЗЯРЖАВЕ.

КАЛГАС «ВОЛЬНАЯ ПРАЦА» ПАВІНЕН БЫЎ ЗДАЦЬ 2 ЦЭНТН. МЯСА ЗДАНА 22 ЦЭНТН. БУЙНАЙ РАГАТАЙ ЖЫВЁЛЫ І 6 ЦЭНТН. ПАДСЬВІНКАЎ.

КАЛГАС «КОЛАС» ЗАМЕСТ 13,5 ЦЭНТН. ЗДАЎ 40 ЦЭНТН. КАЛГАС «ЧЫРВОНАЯ СЬЛІВА», ЯКІ НЕ АТРЫМАЎ ЗАДАНЬНЯ ПА МЯСАЗАГАТОЎКАХ, ЗДАЎ 14 З ПАЛ. ЦЭНТ. МЯСА.

ГЭТЫЯ ПОСЬПЕХІ ДАСЯГНУТЫ Ў ВЫНІКУ ШЫРОКА-РАЗГОРНУТАЙ МАСАВАЙ РАБОТЫ СЯРОД КАЛГАСЬНІКАЎ, МАБІЛІЗАЦЫІ ЎНУТРАНЫХ РЭСУРСАЎ І БАРАЦЬБЫ З РАЗБАЗАРВАНЬНЕМ ТАВАРНАЙ ПРАДУКЦЫІ.

П. Б.

Ня менш 4.000 адкормленых сьвіней

СТАРОБІН.

Своечасовае выкананьне абавязкаў перад дзяржавай, узьняцьце таварнасьці гаспадаркі—важнейшыя ўмовы арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў. На жаль, кіраўнікі некаторых СТКФ Старобінскага раёну гэтага не разумеюць.

У бягучым годзе СТКФ павінны здаць дзяржаве 4.000 адкормленых сьвіней. Між тым, квартальнае заданьне выканана толькі на 13 проц. **Такія калгасы, як «Прамень камуны», «Новы быт», ня здалі ніводнага цэнтн. мяса.** Гэта тлумачыцца тым, што праўленьні гэтых калгасаў і загадчыкі фэрм свае спажывецкія патрэбы ставяць вышэй дзяржаўных інтарэсаў.

4.000 адкормленых сьвіней—такава баявая праграма, за рэалізацыю якой павінны змагацца ўсе праўленьні калгасаў, усе калгасьнікі.

Неабходна павесьці рашучую барацьбу з кулацка-рвацкімі тэндэнцыямі. **Плян здачы таварнай мясной прадукцыі павінен быць выкананы поўнасьцю.**

К-а.

Прамысловасьць Заходняй Беларусі даведзена акупанцкай палітыкай польскага фашызму да поўнага руйнаваньня. **За кошт Заходняй Беларусі, Заходняй Украіны польскі фашызм адбудоўваў гаспадарку карэннай Польшчы.** Таму, крызіс на ЗБ выступае з асаблівай сілай. **Сучаснае становішча прамысловасьці Заходняй Беларусі асабліва ярка адлюстроўвае каланіяльную драпежніцкую палітыку польскага фашызму ў гэтай краіне.** Тэмпы скарачэньня прамысловых і гандлёвых прадпрыемстваў, тэмпы росту беспрацоўя — найлепшая ілюстрацыя гэтага. Так, калі ў лютым 1930 году **ў карэннай Польшчы** на 100 рабочых прыпадала **36 беспрацоўных,** дык **у Заходняй Беларусі — 64,** у кастрычніку таго-ж году ў карэннай Польшчы было на 100 — **28 беспрацоўных,** у Заходняй Беларусі — **50,** у сьнежні адпаведна: у Польшчы **45, у ЗБ — 76.**

Асноўнымі прамысловымі цэнтрамі на ЗБ зьяўляюцца гарады — Беласток, Вільня, Горадня, Берасьце, Пінск. Асабліва славіліся тэкстыльныя вырабы Беластоку і яго ваколіц, якія перад сусьветнай вайной ішлі ня толькі на расійскі рынак, але часткова нават і на азіяцкі. Зараз, як сьцьвярджае нават фашысцкая прэса, тэкстыльная прамысловасьць на ЗБ **амаль зусім замерла.** Так, з 197 фабрык Беластоку ў 1927 годзе на 1 студзеня б. г. засталося толькі **2 фабрыкі з 400 рабочымі.**

Толькі ваенная прамысловасьць ня ведае крызісу. Яна працуе з поўнай нагрузкай 24 гадзіны ў суткі.

Аб тым, які востры эканамічны крызіс перажывае прамысловасьць Заходняй Беларусі, паказваюць лічбовыя даныя аб нагрузцы прамысловасьці. У сьнежні 1930 г. з поўнай нагрузкай працавалі толькі **27 проц.** друкарань, мінэральная прамысловасьць — **17 проц.,** мэталёвая —**15,5** проц., харчовая — **8 проц.** Усе фабрыкі тэкстыльнай прамысловасьці працавалі з **няпоўнай нагрузкай,** будаўнічая, скураная — **з няпоўнай нагрузкай.** Аб тым, які востры крызіс перажывае прамысловасьць Заходняй Беларусі сьведчыць факт, што **на працягу аднаго толькі мінулага году ў Вільні закрыліся 434 гандлёвых прадпрыемстваў, 248 майстэрань і 18 прамысловых прадпрыемстваў.**

Два гады таму назад у Пінску працавалі тры фанэрныя фабрыкі, адна запалкавая, 8 тартакоў, дзьве шкляныя гуты і каля 500 чал. партовых рабочых. Зараз працуюць **толькі 2 фанэрныя фабрыкі** са значна скарочанай колькасьцю рабочых і няпоўны тыдзень. Запалкавая фабрыка закрыта. З 8 тартакоў працуе толькі два і то з перабоямі. У порце працуе каля 200 рабочых. Розныя саматужныя майстэрні закрыты.

У Вільні нядаўна закрылася фабрыка Шапіра, **у Горадні — гута.** **У Ваўкавыску** закрыліся 2 лесапілкі, 4 цагельні, ліцейная. Некалькі соцень рабочых выкінуты на вуліцу.

У Слоніме 4 млыны, 2 лесапілкі, 2 цагельні стаяць. На тых-жа заводах, якія працуюць далей, значна скарочана колькасьць рабочых і рабочы тыдзень. Вось малюнак панаваньня акупантаў па Заходняй Беларусі.

Адначасова з паглыбленьнем гаспадарчага развалу **расьце і армія беспрацоўных на ЗБ.** Так, паводле афіцыяльных даных, у Вільні налічвалася ў канцы сакавіка 6.116 беспрацоўных. У Беластоку на 26 сьнежня 1931 г. было 5.950 беспрацоўных, а на 13 лютага б. г. — 7.743, у Пінску — 2.200, а ў сапраўднасьці — **3.500 чалавек,** у Бэрасьці ў лістападзе мінулага году налічвалася **3 тыс. беспрацоўных,** у Слоніме — **700 чалавек.** Зразумела, што гэтыя афіцыяльныя даныя беспрацоўя далёка пераўменшаны.

З кожным днём пагаршаецца становішча і тых рабочых, якія яшчэ працуюць. На ўсіх прадпрыемствах як буйных, так і дробных, **зьніжаецца зарплата,** рабочыя звальняюцца масамі, уводзіцца катаржны рэжым. Амаль на ўсіх фабрыках і заводах Зах. Беларусі ўведзен 12-16-гадзінны рабочы дзень. У чыгуначных майстэрнях уведзен пяцідзенны рабочы тыдзень. Летась зарплата ў чыгуначных майстэрнях была зьніжана на 15 проц., а зараз фашысцкая ўлада мае намер скараціць зноў на 10 проц.

Тэрорам зьдзіраецца паўпроцанта на беспрацоўе. Тыя рабочыя, нават высокай кваліфікацыі, якія чамусьці не падабаюцца адміністрацыі, або западозраны ў камунізьме, звальняюцца, або пераключаюцца на чорную работу.

Бязупынна шырокім фронтам вядзецца наступленьне на зарплату. Так, напрыклад, у тэкстыльнай прамысловасьці, як падае нават сацыял-фашысцкі «Роботнік», «за 12-16-гадзінны дзень працы на **двох-трох-кроснах** работніца зарабляе 2 зл. 40 грошай, а мужчына — 3,5-4 злотых. На некаторых-жа фабрыках і таго менш — 7 злотых на тыдзень». Адзін злоты 16 грошай, — усклікае далей сацыял-фашысцкі орган, — за 12-гадзінны рабочы дзень, 9 грошай — за гадзіну працы.

Але нават і гэта галодная зарплата скрозь і ўсюды выплачваецца нерэгулярна, з вялікімі спазьненьнямі. На некаторых фабрыках, як напрыклад, у Грынбэрга ў Беластоку заработак фабрыкі кожнаму рабочаму даходзіць 50-100 злотых.

У Пінску рабочы фанэрнай фабрыкі зарабляў раней 40-50 злотых у тыдзень, а ў бягучым годзе — 20-30 злотых. Партовы рабочы раней зарабляў 4-5 зл. у дзень, а зараз — 2-3 злотых; чорнарабочы — 4 злотых, а цяпер — 2 злотых у дзень. На лесапільных заводах за 11-12-гадзінны рабочы дзень мужчына зарабляе 2 з паловай — 3 злотых, а жанчына раней 1 зл. 60 грошай, а зараз—1 зл. 30 грошай — 1 зл. 40 грошай.

Асабліва цяжкае становішча с.-г. сэзонных рабочых. Карыстаючыся слабай арганізаванасьцю сэзонных рабочых, памешчыкі і кулачэ эксплёатуюць іх барбарскі. Так, напрыклад, касец у Гарадзеншчыне (Вялікая Бэраставіца) мінулым летам за сваю катаржную працу ад цямна да цямна зарабляў 4-5 злотых (88 кап. — 1 р. 10 кап.), жанчына за вязаньне снапоў за жнявяркай атрымлівала 2-2½ злотых, за капаньне бульбы — 1 злоты, за полку буракоў, гародніны — 1 — 1½ зл. у дзень і г. д.

Для выратаваньня капіталізму ад пагібелі, фашысцкая ўлада зрабіла зараз замах на рэшткі сацыяльных заваяваньняў рабочай клясы, здабытыя шматгадовай упартай барацьбой. У сойм унесен законапраект, на падставе якога — час, на працягу якога рабочы ў выпадку хваробы мае права на грашовую дапамогу, скарачаецца на адну трэцюю частку, а размер самой дапамогі — да 60 проц. сярэдняга заработку. Рабочы павінен бузе плаціць за бальніцу, лякарствы і нават за прыём доктара.

Новы законапраект значна пагаршае і становішча беспрацоўных. Да гэтага часу беспрацоўны, каб атрымліваць дапамогу, павінен быў прапрацаваць на працягу году 20 тыдняў, а зараз гэты тэрмін павялічан **да 30 тыдняў у год.** Сама дапамога скарачаецца напалову, а тэрмін, на працягу якога беспрацоўны можа атрымліваць яе, скарачаецца **да 13 тыдняў у год.**

Новы законапраект азначае фактычна поўную ліквідацыю дапамогі беспрацоўных, бо які-ж рабочы пры сучасным катастрафічным гаспадарчым становішчы Польшчы можа прапрацаваць бесьперапынна 30 тыдняў на працягу году?

На гэту атаку капіталістаў на рэшткі сацыяльных заваяваньняў пралетарыят Польшчы, пад кіраўніцтвам кампартыі, адказаў 16 красавіка магутнай усеагульнай забастоўкай пратэсту, якая грозным рэхам пракацілася па ўсёй Польшчы.

Вялікую ролю ў Польшчы, а асабліва ў Заходняй Беларусі, адыгрывае **саматужная прамысловасьць.** Як сьцьвярджае нават фашысцкі дзеяч **Антон Сначынскі**

«У Польшчы налічваецца каля 350 тыс. саматужных варштатаў, на якіх занята звыш 1½ МЛН. РАБОТНІКАЎ. Калі прыняць пад увагу, што амаль кожны работнік мае на сваім утрыманьні сям'ю, якая ў сярэднім складаецца з 3-5 асоб (жонка, дзеці бацькі), дык можна сьмела сьцьвердзіць, што саматужнае рэмясло давала хлеб прынамсі 6 млн. людзей». («Дзеньнік Віленскі» № 56).

Што-ж прадстаўляе сабою саматужная прамысловасьць Польшчы зараз, у якім стане яна знаходзіцца? Прадставім слова зноў фашысцкай прэсе, фашысцкім дзеячом. Наталіна ...

як зазначае той-жа «Дзеньнік Віленскі» зьезд дэлегатаў — кіраўнікоў саматужніцкіх аб'яднаньняў даручыў генэральнаму сакратару гэтых аб'яднаньняў **п. Гржыбоўскаму** апрацаваць даклад аб становішчы саматужніцтва. Трэба адзначыць, што Гржыбоўскі зьяўляецца выдатным «санацыйным» дзеячом, таму ў сваім дакладзе ён стараўся прадставіць справу, — зазначае «Дзеньнік Віленскі», — у найбольш лагодных колерах. Аднак, карціна, намаляваная нават п. Гржыбоўскім становішча саматужнай прамысловасьці Польшчы робіць **надзвычай панурае ўражаньне.** Паводле гэтага дакладу Гржыбоўскага **«60 проц. саматужнікаў зьяўляюцца зараз беспрацоўнымі», г. зн., што ў сярэднім каля 3 млн. чалавек галадае.**

Так прадстаўляецца справа ў агульным нарысе. Паглядзімо, у якім становішчы знаходзяцца зараз паасобныя галіны саматужнай прамысловасьці.

«ШАВЕЦТВА, якое, напрыклад, у Вільні ў нармальныя часы было гонарам польскага саматужніцтва, давала работу тысячам рук і штодзенны хлеб многім тысячам губ, — ЗАРАЗ АПЫНУЛАСЯ ПРОСТА Ў РАСПАЧЛІВЫМ СТАНОВІШЧЫ».

«СІТУАЦЫЯ ГАРБАРСТВА І БЕЛАСКУРНІЦТВА з прычыны крызісу ў шавецтве, рымарстве і інш. ДАЛЕЙ НЯ СПРЫЯЮЧАЯ.

У групе БУДАЎНІЧЫХ РАМЕСЬНІЦТВАЎ, якая ахапляе — МУЛЯРСТВА, ЦЕСЬЛЯРСТВА, ГАНЧАРСТВА, МАЛЯРСТВА, КАМЯНЯРСТВА і г. д. ПЭРЫЯД АПОШНІХ МЕСЯЦАЎ ПРАЙШОЎ ПАД ЗНАКАМ ПОЎНАГА ЗАСТОЮ. ГЭТЫ ЗАСТОЙ, — ЗАЎВАЖАЕ ФАШЫСЦКАЯ ГАЗЭТА, — ЗЬЯЎЛЯЕЦЦА КАТАСТРАФІЧНЫМ.

У групе ДРЫЎНЯНЫХ РАМЕСЬНІЦТВАЎ, г. зн. У СТАЛЯРСТВЕ, ТАКАРСТВЕ, БАНДАРСТВЕ і г. д. на працягу апошніх месяцаў ПАНАВАЛА ДАЛЕЙ ВЯЛІКАЯ ДЭПРЭСІЯ, выкліканая застоем у будаўнічым руху, агульным зьбядненьнем насельніцтва.

Становішча саматужніцтва ТЭКСТЫЛЬНАЙ ГРУПЫ, ЯК КРАВЕЦТВА, ШАПАЧНІЦТВА і г. д. з прычыны зьменшаньня кансумцыі ўнутранога рынку БЫЛО ЦЯЖКАЕ. Звароты напрыклад, У КРАВЕЦТВЕ ЗЬМЕНШЫЛІСЯ НА 40 ПРОЦ., а ў

У ПАРЫКМАХЭРСКІХ звароты зьнізіліся АД 20 ДА 40 ПРОЦ. параўнальна з мінулым годам, у ФАТАГРАФІЯХ звароты панізіліся ў параўнаньні з 1929 г. НА 60 ПРОЦ». («Дзеньнік Віленскі» № 56).

Вось агульны малюнак становішча саматужнай прамысловасьці фашысцкай Польшчы, нават паводле афіцыяльных справаздач дзеячоў з урадавага лягеру. Аднак, гэта становішча, як нават пацьвярджае і сама фашысцкая прэса, **далёка не адлюстроўвае** сапраўднага стану рэчаў. «Кур'ер Львоўскі» дае такую ацэнку дакладу п. Гржыбоўскага:

«Гэты малюнак становішча саматужнай прамысловасьці ў Польшчы — малюнак далікатны, у рукавічках, напудраны. Сьцягнем рукавічкі, аба трэм пудру і застанецца... нэндза, банкруцтва, голад, сумненьне і роспач». («Дзеньнік Віленскі» № 56).

Застой, банкруцтвы, зьмяншэньне спажываньня ўнутры краіны, галеча, голад — вось вынікі панаваньня акупантаў на Зах. Беларусі. На глебе голаду ўсё больш частымі становяцца выпадкі самагубстваў як у горадзе, так і на вёсцы. Досыць часта на старонках фашысцкіх газэт зьяўляюцца такія абвесткі даведзеных да роспачы голадам людзей:

«За 5.000 злотых (каля 1.000 руб.) — абвяшчае беспрацоўны, — прадастаўляю сваю працу на ўсё жыцьцё прыватнай асобе, або прадпрыемству, якое ў дзень падпісаньня кантракту выплаціць мне грошы. Магу ажаніцца з калекаю, старушкаю, брыдкаю. Магу ахвяраваць сябе для мэдычных досьледаў, нават для самых небясьпечных. Паведаміць у «ІКЦ» для «самагубцы».

Зразумела, што толькі адзінкі, выбітыя з каліны шукаюць выхаду са свайго цяжкага становішча ў самагубстве, або зьвяртаюцца да такіх абвестак. Маса-ж працоўных, пад кіраўніцтвам герайчнай КПП і КПЗБ падымаецца на штурм фашысцкай дыктатуры. Рэвалюцыйны рух у фашысцкай Польшчы з дня на дзень і набывае ўсё больш вострыя формы.

Шырыцца і забастовачная хваля. Студзень і люты 1932 г. зьяўляюцца рэкорднымі месяцамі па колькасьці забастовак. На працягу гэтых 2-х месяцаў, ня лічачы дробных, адбылося **77 вялікіх забастовак у прамысловасьці з удзелам 146.000 чал.,** у той час, як на працягу ўсяго мінулага году ва ўсіх забастоўках Польшчы брала ўдзел **250.000 чал.**

Пад ударамі магутнай хвалі рэвалюцыйнага руху трашчыць будынак фашысцкай дыктатуры. Не дапамагаюць ужо і «левыя» манэўры сацыял-фашысцкіх служак капіталу. Працоўныя масамі пакідаюць рады сацыял-прахвостаў і пераходзяць пад рэвалюцыйныя сьцягі кампартыі.

Недарма буржуазная газэта «Ютро Жэчыпаспалітай» піша: «Тое, што зараз перажываем, гэта ня крызіс — гэта катастрофа. Калі-ж ўсё гэта скончыцца? Ня відаць канца... **Выабражэньне малюе панурую карціну перавароту, усюды гавораць пра рэвалюцыю...»**

Такаво становішча на баках мяжы, рэзультаты дзьвюх сыстэм. Такавы абставіны, у якіх будзе працакаваць першае мая ў БССР і Заходняй Беларусі.

Уладзімер Ільліч Ленін у 1896 годзе пісаў: **«Штогод перад першым мая прасякаюцца трэпетам нашы ворагі, пычынаючы з дробных фабрыкантаў і канчаючы магутнейшымі царамі. Яны адчуваюць, што штогоднія сьвяткаваньні першага мая — быццам бы агляд і манэўры рабочых батальёнаў, гэта ўдары сякеры, што падрубае сук, на якім яны сядзяць; гэта стук малатка, які забівае накрыўку іх труны».**

15 год назад пралетарыят Савецкага Саюзу, пад кіраўніцтвам бальшавіцкай партыі, скінуў дыктатуру буржуазіі, насьпахова будуе бясклясавае сацыялістычнае грамадзтва.

Усё мацней і гучней бразгаюць удары малатка, якія заклачваюць на крыўку над трупой сусьветнага кап...

ПРАВАКАЦЫЙНАЯ РАБОТА ЯПОНСКАЙ ВАЕНШЧЫНЫ НА КУЧ

Падрыхтоўка новай правакацыі

ХАБАРАЎСК, 15. Некаторыя японскія ваенныя колы ў Харбіне рыхтуюць рукамі кітайцаў новую правакацыю з мэтай выклікаць сур'ёзны канфлікт паміж СССР і манчжурскімі ўладамі.

Гэтыя ваенныя колы дамагаюцца перад харбінскімі ўладамі **правядзеньня вобыску ў харбінскім генэральным консульстве СССР** пад прадлогам, што консульства нібы арганізуе тэрарыстычныя і шкодніцкія акты на КУ чыг., **якія, як зараз устаноўлена, зьяўляюцца справай рук белагвардзейцаў, японцаў і кітайцаў, што стаяць за іх сьпіной.**

Паводле пэўных вестак, 12 красавіка ў японскай ваеннай місіі ў Харбіне адбылося пасяджэньне, на якім было вырашана настойваць перад кітайскай паліцыяй на правядзеньні вобыску ў савецкім генэральным консульстве. Правядзеньне гэтай новай правакацыі было даручана дарадцы кітайскай паліцыі ў Харбіне японцу Ягі. Ня гледзячы на патрабаваньні апошняга, начальнік паліцыі **Ван-Жуй-хуа** адмовіўся выканаць гэта распараджэньне японскай ваеннай місіі без простага ўказаньня з боку манчжурскага ўраду ў Чанчуне. Адмаўленьне Ван Жуй-хуа пайсьці на вобыск тлумачыць тым, што **японскі дарадца абавязковай умовай правядзеньня вобыску ў консульстве ставіў правядзеньне вобыску толькі сіламі кітайскай паліцыі і патрабаваў, каб ні пры якіх акалічнасьцях і нікому Ван Жуй-хуа не сказаў, што вобыск праведзен па ініцыятыве і настойваньні японцаў.**

Генэрал Ма ў новай ролі

ШАНХАЙ, 13. Газэта «Чайна прэс» паведамляе, што генэрал Чжу Цзінлань (старшыня камісіі па аказаньні дапамогі пацярпеўшым ад паводкі) атрымаў тэлеграму ад генэрала Ма з просьбай перадаць яе нанкінскаму ўраду. У тэлеграме Ма ўказвае, што пасьля баёў пад Цыцыкарам, ён быў прымушан з прычыны аслабленьня сіл і баявых прыпасаў зрабіць выгляд, што ён падпарадкаваўся японцам. За гэты час ён меў магчымасьць увайсьці ў кантакт з японскімі ваеннымі лідэрамі і прыглядзецца да іх работы і да тэй ролі, якую адыгрываюць іх кітайскія марыянэткі. Ма заяўляе, што ён азнаёміўся са злымі замысламі японцаў, якія маюць сваёй мэтай анэксыю Манчжурыі, іх імкненьнем прыкрыцца кітайскімі марыянэткамі да прыезду абсьледвацельскай камісіі Лігі нацый, каб ашукаць увесь сьвет.

Далей Ма заяўляе, што, як ваенны міністар манчжурскага ўраду, ён быў відавочцам усіх падзей, якія прывялі да стварэньня манчжурскага ўраду на чале з Пу-І. **Ва ўсіх правінцыяльных урадах і ўстановах фактычнымі гаспадарамі зьяўляюцца назначаныя туды японскія дарадцы.** Аб усім гэтым Ма зьбіраецца напісаць даклад камісіі Лігі нацый.

Ма паведамляе аб сваёй гутарцы з генэралам Хондыё, у якой апошні заявіў, што Японія не дапусьціць умяшаньня якога-небудзь трэцяга боку ў справы манчжурскага ўраду, а таксама аб заяве, зробленай Доіхарай (начальнік японскай ваеннай місіі ў Харбіне), што ўстанаўленьнем манчжурскай дзяржавы **Японія кладзе краявугальны камень свайго панаваньня на Далёкім Усходзе.** Генэрал Ма заяўляе, што манчжурскі ўрад ухваліў зямельны закон, паводле якога ўся зямля, якая належыць былым кітайскім чыноўнікам, будзе канфіскавана і палова зямлі, што належыць кітайскаму народу, будзе прадана па цэнах, устаноўленых манчжурскай дзяржавай у мэтах каланізацыі Манчжурыі карэйцамі і японцамі.

Генэрал Ма ўказвае, што Чжан Цзінгуй падпісаў дагавор з японцамі аб здачы ў арэнду на 50 год Хухайскай чыгункі за 3 млн. іен. Генэрал Ма прыводзіць прыклады японскіх зьверстваў, забойстваў і **спальваньня японцамі жывымі сваіх праціўнікаў.**

Водгукі ў Токіё

ТОКІО, 15. Прадстаўнік міністэрства замежных спраў, гаворачы аб харбінскім крушэньні, указаў, што «ва ўрадавых колах схільны думаць, што ў злачынстве **замешаны белагвардзейцы.** Ня выключана таксама магчымасьць таго, што крушэньне зьяўляецца справай прыхільнікаў Чжан Сюэ-ляна». Паводле слоў прадстаўніка міністэрства замежных спраў **няма ніякіх даных, якія сьведчаць аб якім-небудзь удзеле СССР у крушэньні.**

Тав. Рудый прымае меры да расьсьледваньня крушэньня на К.-У. чыг.

ТОКІО, 15. Харбінскі карэспандэнт газэты «Асахі» зазначае, што тав. Рудый 14 красавіка на нарадзе прапанаваў дакладна расьсьледваць харбінскае крушэньне. У выніку нарады кіраўніцтва КУЧ стварыла спэцыяльную камісію пад старшынствам Торсуева (чыгуначны эксперт) з удзелам прадстаўнікоў японскіх улад, КУЧ і камандаваньня ахоўных войск КУЧ.

Правакацыі белагвардзейцаў на К.-У. чыг. працягваюцца

БЭЙПІН, 13. Правакацыйна-падрыўная работа белагвардзейцаў на лініі КУ чыг. працягваецца. Як падаюць з Харбіну, учора днём вартаўнік шляхоў КУ чыг. выкрыў **дынаміт на палатне КУ чыг. у 12 клм. ад Харбіну** (паміж Харбінам і станцыяй Чэнгуаё). Па распараджэньні кіраўніка КУ чыг. тав. **Рудога** быў неадкладна адпраўлен нарад для ачысткі шляхоў, якая была праведзена чыгуначнай адміністрацыяй разам з уладамі.

Сёньня ноччу на гэтым-жа ўчастку **ў 17 вярстах ад Харбіну па ўсходняй лініі пацярпеў крушэньне эшалён японскіх войск.** 14 японскіх салдат забіта, 45 паранена. Паравоз зышоў з рэек, некалькі вагонаў зьнішчаны, 15 плятформ зваліліся пад адхос. Служачыя чыгуначнай брыгады, сярод якіх былі і савецкія грамадзяне, цяжка паранены.

Катастрофа суправаджалася выбухам патронаў. Чыгуначны рух быў часова спынен, пры чым кіраўніком дарогі былі пасланы тры дапаможныя цягнікі на чале з намочнікам кіраўніка Талстовым для аднаўленьня шляхоў. Быў таксама паслан санітарны цягнік.

Японская жандармэрыя разам з чыгуначнай камісіяй праводзіць расьсьледаваньне.

Чыгуначная адміністрацыя, якая накіравалася на месца катастрофы, выкрыла дынаміт у другім месцы палатна КУ чыг., чым папярэдзіла новую катастрофу.

Белагвардзейская прэса ў Харбіне старанна замятае сьляды, праводзячы правакацыйную кампанію супроць савецкіх служачых і рабочых дарогі і абвінавачваючы апошніх у падрыхтоўцы крушэньня эшалёну.

АБВЯРЖЭНЬНЕ ТАСС

ТАСС упаўнаважан катэгарычна абвергнуць, як абсалютна ілжывае і беспадстаўнае паведамленьне, якое зьявілася ў японскіх газэтах аб інтэрв'ю адносна падзей на Далёкім Усходзе, нібы дадзенага тав. Літвінавым ў Жэнэве карэспандэнту газэты «Дзі-Дзі». Ні ў Жэнэве, ні ў якім-небудзь іншым месцы, ні з карэспандэнтам «Дзі-Дзі», ні з якім-небудзь іншым японскім карэспандэнтам тав. Літвінаў ня гутарыў і ніякіх інтэрв'ю аб далёка-ўсходніх справах, або па іншых пытаньнях не даваў.

Заведама ілжывы характар гэтага паведамленьня і яго мэты даволі ясны ў сьвятле спроб, якія маюць месца з боку некаторых японскіх газэт, узьняўшых за апошні час у сувязі з падрыўной работай белагвардзейцаў у Манчжурыі антысавецкую кампанію, выкарыстаць і гэта сфабрыкаванае інтэрв'ю для сваёй правакацыйнай прапаганды.

Падрабязнасьці крывавых падзей у Чэха-Славакіі

Звыш 100 жандараў паранена

ПРАГА. Паводле дадатковых вестак, усеагульная забастоўка 13 красавіка поўнасьцю пашырылася таксама на раёны ОБЭРЛЕЙТЭНСДОРФА і БРУХА. Нават паводле вестак буржуазных газэт, якія бязумоўна перапамяншаюць размах учарайшай забастоўкі, у паўночна-заходняй Чэхіі БАСТАВАЛА 2/3 РАБОЧЫХ УСІХ ГАЛІН ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ. Улада аказалася ня ў сілах правесьці сваё распараджэньне аб забароне мітынгу і дэманстрацый. Бастуючыя рабочыя арганізавалі побач з дэманстрацыямі шматлікія масавыя мітынгі. У ОБЭРЛЕЙТЭНСДОРФЕ на мітынгу прысутнічала 8.000 чалавек. У БРУКСЕ (Мосьце) дэманстравала 10.000 рабочых. Дэманстранты правялі тры мітынгі, на якіх выступаў камдэпутат ЗАПАТОЦКІ. У ТЭПЛІЦЫ ў дэманстрацыях прымалі ўдзел 10.000 рабочых, якія, ня гледзячы на неаднаразовыя паліцэйскія атакі, кожны раз зноў зьбіраліся і правялі, ня гледзячы на паліцэйскі тэрор, грандыёзны мітынг. У часе сутычак тут таксама было паранена 10 рабочых.

У ДУКСЕ ўлада пад грозным націскам дэманстрантаў дазволіла правядзеньне мітынгу ў самы апошні момант. У дэманстрацыі на цэнтральным пляцу гораду брала ўдзел 8.000 рабочых.

Колькасьць ахвяр учарайшых сутычак пакуль яшчэ цяжка ўстанавіць. Паводле папярэдніх вестак, у Бруксе ляжаць у больніцы 9 цяжка параненых рабочых, у Каматаў—10 рабочых, 2 жандары і 2 салдаты. Адзін з паліцэйскіх памёр у больніцы. Лік лёгка параненых жандараў і салдат дасягае 100 чалавек. Што-ж датычыць рабочых, дык дэманстранты большай часткай самі аказвалі дапамогу лёгка параненым таварышом і таму іх колькасьць цяжка ўстанавіць. Арыштаў на працягу дня было мала, бо дэманстранты аказвалі энэргічнае супраціўленьне ўсякім спробам жандармэрыі затрымаць таго ці іншага рабочага.

Затое ўноч на 14, пасьля дэманстрацыі былі праведзены шматлікія арышты. У РЭЙХЕНБЭРГУ АРЫШТАВАНЫ ЎСЕ САКРАТАРЫ МЯСЦОВЫХ КАМУНІСТЫЧНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ І ЧЫРВОНЫХ ПРАФСАЮЗАЎ.

Пахаваньне 4-х рабочых, забітых паліцыяй у часе галоднага паходу ў Дэтройце

На літаратурнай канфэрэнцыі пагранаховы і войск ДПУ

Увечары 15 красавіка адкрылася 1-ая літаратурная канфэрэнцыя пагранаховы і войск ВАДПУ. Канфэрэнцыя заслухала прывітаньне сакратара БелАПП **т. Лынькова,** які ў сваёй прамове паставіў цэлы рад задач перад ударнікамі, заклікаными ў літаратуру.

— Вы павінны стаць — падкрэсьліваў т. Лынькоў,—ня толькі снайпэрамі пралетарскай вінтоўкі, але і **снайпэрамі мастацкага пралетарскага слова.** Умець трапна біць мастацкім словам па клясавым ворагу, адбіваць у мастацкім слове нашу гэраічную эпоху — такава першачарговая задача ЛАЧАФ'аўскіх арганізацый.

Канфэрэнцыя прыняла і паслала прывітальныя тэлеграмы ЦК КП(б)Б, упаўнаважанаму ДПУ СССР т. Матсону, ЦК ЛКСМБ, ЦС БелЛАЧАФ. У тэлеграмах канфэрэнцыя запэўніла кіруючыя органы, што байцы пагранахвы і войск ВАДПУ, закліканыя ў літаратуру, будуць актыўна змагацца пад кіраўніцтвам партыі за стварэньне магнітабудаў у абароннай літаратуры.

Потым з прывітаньнем ад ЦС БелЛАЧАФ з дакладам аб далейшых шляхох разьвіцьця лачафаўскай літаратуры выступіў **т. Бэндз.**

Пасьля першай часткі дакладу тав. Бэндэ быў наладжан мастацкі вечар, на якім чыталі свае творы паэты **Янка Купала, Якуб Колас** і белапаўцы.

16 красавіка пасьля дакладу т. Бэндэ канфэрэнцыя заслухала даклад тав. **Гальперынай** аб пагрозе вайны і задачах пралетарскай мастацкай літаратуры. Дакладчыца асноўную ўвагу аддала пытаньням падрыхтоўкі заходня-эўрапэйскай літаратурай народных мас да новай вайны. Тав. Гальперына падкрэсьліла, што фашысцкая літаратура намагае ўсе сілы на тое, каб падрыхтаваць грамадзкую думку на выпадак інтэрвэнцыі супроць Савецкага Саюзу. Дакладчыца падрабязна спынілася на пытаньні аб ролі і значэньні пралетарскай літаратуры ў заходня-эўрапэйскіх краінах.

У спрэчках на дакладах т. т. Бэндэ і Гальперынай выказалася шмат чырвонаармейцаў-ударнікаў, палітработнікаў і камандзіраў.

Тав. **Кароўка** сваё выступленьне прысьвяціў пытаньням марксыцка-ленінскай вучобы, распрацоўцы цэлага раду пытаньняў абароны нашай краіны.

Тав. **Бурыкін** гаварыў аб паказе ў мастацкай літаратуры герояў-ударнікаў, пагранічнікаў, якія штодзенна, штогадзінна знаходзяцца на варце савецкіх межаў, пільна іх ахоўваюць. Тав. Бурыкін унёс прапанову аб арганізацыі шэфства пісьменьнікаў з БелАПП над ударнікамі-лачафаўцамі, якія закліканы ў літаратуру.

На пытаньнях вучобы, творчага росту, абагульваньня вопыту спыняліся ў сваіх прамовах т. т. **Іваноў, Мзер** і інш.

З вялікай прамовай на канфэрэнцыі ад імя ЛАЧАФ Заходняй вобласьці выступіў **т. Арлоў.**

На вячэрнім пасяджэньні канфэрэнцыя заслухала даклад рэдактара «Чырвонаармейскай праўды» **т. Самахвалава** аб закліку ўдарнікаў у літаратуру, аб формах і мэтадах літаратурнай работы на мяжы.

Заява тав. Літвінава прадстаўніком друку ў сувязі з 10-цігодзьдзем Рапальскага дагавору

ЖЭНЭВА, 16. З прычыны дзесяцігодзьдзя з дня падпісаньня Рапальскага дагавору тав. Літвінаў прыняў прысутных у Жэнэве прадстаўнікоў савецкага і германскага друку і зрабіў ім наступную заяву:

«Сёньня мінае роўна 10 год з дня падпісаньня Савецкім Саюзам і Германіяй Рапальскага дагавору. Гэта гадавіна зьяўляецца выдатнай па многіх адносінах, бо міжнароднае значэньне гэтага дагавору ня вычэрпваецца адносінамі паміж яго ўдзельнікамі і захоўваецца поўнасьцю і па сёньняшні дзень.

Каб ацаніць значэньне Рапальскага дагавору, неабходна прыняць пад увагу момант яго заключэньня. Гэта падзея мела месца праз 4 гады пасьля сканчэньня сусьветнай вайны, калі, ня гледзячы на фармальнае заключэньне міру, нельга яшчэ было гаварыць аб устанаўленьні сапраўдных мірных і нармальных адносін паміж Савецкім Саюзам, Германіяй і астатнімі дзяржавамі. Як Савецкі Саюз, так і Германія знаходзіліся тады ў асабліва ізаляваным становішчы і пад адчувальным націскам з усіх бакоў. Магло здавацца, што кожная з гэтых дзьвюх дзяржаў магла быць тады ўцягнута ў агульны варожы фронт супроць другой. Але яны палічылі больш патрэбным прызнаць працягнуць адна аднэй руку і заявіць аб сваім жаданьні забыцца аб сваім няўдаўнім цяжкім мінулым, закрэсьліць усе ўзаемныя прэтэнзіі і пакласьці пачатак новым, сапраўды мірным і нармальным адносінам і міжнароднаму супрацоўніцтву. Гэты крок быў прадыктаваны абедзьвюм дзяржавам правільна ўзьлепнымі ўласнымі інтарэсамі самазахаваньня і самаразьвіцьця. Гэты крок быў сапраўды новым словам у гісторыі міжнародных адносін і таму сэнс яго ня ўсімі быў правільна ўяўлены. Дагавор, напрыклад, быў пазбаўлен усякага лёза, накіраванага супроць якіх-небудзь іншых дзяржаў, і іменна таму сталі думаць аб існаваньні сакрэтных артыкулаў ці дадатковых згод, якіх на справе не існавала. Гэта была першая буйная палітычная згода, якая забясьпечвала інтарэсы яго ўдзельнікаў і не закранала інтарэсы іншых дзяржаў.

Аглядаючыся цяпер назад, на мінулыя 10 год, немагчыма адмаўляць, што згода поўнасьцю апраўдала сябе. Вывеўшы абедзьве краіны са стану ізаляцыі, яна ўмацавала і міжнароднае становішча і паслабіла націск на іх з боку рэшткі сьвету. Ня ўскладненыя ніякімі старымі прэтэнзіямі ваеннага і пасьляваеннага парадку адносіны паміж абедзьвюма дзяржавамі атрымалі ўстойлівасьць і нармальнае разьвіцьцё, што дазволіла ў параўнальна кароткі тэрмін ажывіць эканамічныя адносіны паміж імі і ня толькі дасягнуць, але і перавысіць узровень даваеннага пэрыяду. Тавараабарот паміж абедзьвюма краінамі займае ў эканоміцы кожнай з іх вельмі істотнае месца. Што гэта эканамічнае супрацоўніцтва выгоднае абедзьвюм краінам сумнявацца немагчыма ў асаблівасьці ва ўмовах сучаснага эканамічнага крызісу.

Рапальскі дагавор выдатны яшчэ і тым, што ён быў заключан у момант, калі асабліва моцнымі былі сумненьні ў магчымасьці ўстанаўленьня нармальных адносін і мірнага супрацоўніцтва паміж савецкімі і капіталістычнымі дзяржавамі. Прайшоўшыя 10 год павінны былі поўнасьцю рассеяць гэтыя сумненьні. Мне здаецца, што Германія зараз не магла-б жадаць нічога лепшага, чым калі-б яна магла канстатаваць, што з капіталістычнымі дзяржавамі ў яе было таксама мала непаразуменьняў і ўзаемных прэтэнзій, як з савецкай дзяржавай.

Савецка-германскія адносіны, заснаваныя на Рапальскім дагаворы, зьяўляюцца дагэтуль аднэй з падстаў эўрапэйскага міру. Гэтых падстаў было-б больш і мір быў-бы мацнейшым, калі-б паміж усімі дзяржавамі існавалі такія-ж адносіны. З гэтага пункту гледжаньня можна толькі пашкадаваць, што рэштка ўдзельнікаў Гэнуэзскай канфэрэнцыі не палічылі патрэбным заключыць паміж сабою агульную згоду на пачатках Рапальскага дагавору. Сіла і значэньне гэтага дагавору заключаюцца ў тым, што ён замест частковага ўрэгуляваньня ўзаемных прэтэнзій з няміінучымі пераглядамі і далейшым урэгуляваньнем, якія выклікаюць бясконцыя церці, рассек гордзіеў вузел мінулага поўным скасаваньнем гэтых прэтэнзій. Наколькі гэта было разумна, можна пераканацца з таго факту, што аналёгічныя прэтэнзіі іншых дзяржаў да Савецкага Саюзу за 10 год ня былі рэалізаваны і гэтыя дзяржавы не атрымалі ніякай карысьці ад фармальнага падтрыманьня прэтэнзій, а толькі пазбавіліся тых пераваг і выгод, якія выцякалі-б для іх з сваячасовай поўнай нармалізацыі адносін з Савецкім Саюзам.

Рапальскі дагавор лішні раз даказаў, што істотнае, рашучае і радыкальнае вырашэньне міжнародных пытаньняў зьяўляецца адначасова і самым простым і практычным. Гэта асабліва карысна ўявіць тут, у Жэнэве, калі мы зноў, як 10 год таму назад, знаходзімся на міжнароднай канфэрэнцыі, зыход якой вырашыць міжнародныя адносіны, больш таго — пытаньне міру і вайны на бліжэйшы пэрыяд часу. Над праблемай, якую канфэрэнцыя павінна вырашыць, Жэнэва б'ецца больш 10 год, але яна ня толькі не знайшла вырашэньня, але **і нават не наблізілася да іх.** Сама сучасная канфэрэнцыя на працягу двух месяцаў **ня вырашыла яшчэ ніводнага пытаньня парадку дня** і гэта часткова таму, што ёсьць пытаньні, якія, калі іх наогул можна вырашыць, ня могуць быць вырашаны пры дапамозе паступовых, баязьлівых і нерашучых крокаў, **а толькі магутнымі і радыкальнымі мерапрыемствамі.** Работы канфэрэнцыі па разьбраеньні значна выйгралі-б, калі-б дэлегацыі кіраваліся тымі ідэямі, якія былі пакладзены 10 год таму назад у аснову Рапальскага дагавору.

Вось чаму я лічу, што Рапальскі дагавор мае значэньне ня толькі двухбаковага дакумэнту, але і міжнароднага акту, які павінен служыць урокам і ўзорам, вартым перайманьня.

Дзесяцігодзьдзе Рапальскага дагавору

ЖЭНЭВА, 16. З прычыны дзесяцігодзьдзя з дня падпісаньня Рапальскага дагавору, якім былі аднаўлены пасьля вайны прыяцельскія адносіны паміж СССР і Германіяй, германскі рэйхсканцлер доктар Брунінг наладзіў сьнеданьне ў гонар народнага камісара па замежных справах **тав. Літвінава і савецкай дэлегацыі.**

Германская прэса падкрэсьлівае гістарычнае значэньне Рапальскага дагавору

БЭРЛІН, 16.

У сувязі з 10-цігодзьдзем з дня заключэньня Германа-Савецкага Рапальскага дагавору ўвесь германскі друк падкрэсьлівае **гістарычнае значэньне гэтага дагавору для абедзьвюх краін.** Орган цяжкай прамысловасьці «Кельнішэ Цэйтунг» указвае, што «антывэрсальскі характар Рапальскага дагавору яшчэ і зараз зьяўляецца істотным момантам для Германіі. Гэты момант, — піша газэта, — захаваў сваё значэньне. Такім чынам для Германіі Рапальскі дагавор прынамсі да таго часу **будзе мець палітычнае значэньне, пакуль будзе існаваць вэрсальская сыстэма.** Бясслаўны канец палітычнай эры Брыяна прывёў да таго, што **Рапала для Германіі і цяпер яшчэ таксама актуальна, як і дзесяць год назад.** Рапала — гістарычнае выражэньне нашага часу. Няхай на чале Германіі і Савецкага Саюзу заўсёды стаяць правадыры, якія ў гэтым аддаюць сабе ясную справаздачу».

Апошнія весткі з фронту індустрыялізацыі

Пушчана Макееўская домна

МАКЕЕЎКА. 15 красавіка а 10 гадзіне дня пушчана домна № 6. Гэта адна з тых домнаў, якія ператвараюць стары Макееўскі завод з прадукцыйнасьцю ў 230 тыс. тон чыгуну ў год у буйнейшае ў СССР прадпрыемства, што будзе выпускаць звыш 2.100 тон чыгуну ў суткі.

Рамонт цеплахода „Грузія“ скончан да тэрміну

АДЭСА. Суднарамонтны завод прыняў у свой час абавязацельства, паводле сустрэчнага пляну, выпусьціць з рамонту цеплаход «Грузію» ў 45 дзён замест 75. Зараз рамонт скончаны да тэрміну — за 39 дзён. Проба на хаду паказала зусім здавальняючыя вынікі рамонту. Эканамічны эфэкт вызначаецца ў суме 165 тыс. руб.

С.-г. машыны

Завод **Гомсельмаш** выпусьціў 13-га красавіка 32 сіласарэзкі «Папэк» — 106,7 проц. заданьня, 16 сячкарань — 100 проц., 4 бульбамыйкі — 46,5 проц., 6 канюшынасартовак — 118 проц. 14-га красавіка выпушчаны 32 сіласарэзкі «Папэк» — 106,7 проц. заданьня, 16 сячкарань — 100 проц. заданьня і 4 канюшынасартоўкі — 118 проц.

Скура

Чырвонасьцяжная гарбарня «Бальшавік» за трэцюю пяцідзёнку красавіка выпрабіла прадукцыі на 146.280 руб., або 105,4 проц. заданьня. Лепшыя паказальнікі даў першы хромавы цэх — 106,8 проц. заданьня.

Усяго за 15 дзён красавіка завод выпусьціў прадукцыі на 477.275 р., або 106,4 проц. пляну.

Будматар'ялы

Лесапіленьне. За 14 красавіка **камбінат «Камінтэрн»** расьпілаваў 209,6 кбм. лесаматар'ялаў — 100,2 проц. заданьня. Гнутай мэблі выпушчана 123 штукі, або 68.9 проц. пляну.

За 11 красавіка **Рагачоўскі лесазавод імя Халтурына** расьпілаваў 189 кбм., або 88,6 проц. пляну.

КАХЛЯ. **Завод «Пралетары»** (Копысь) за час з 6 па 10 красавіка выpабіў 66.400 шт. кахляў, або 23,4 проц. месячнага заданьня.

***

За 14 красавіка **завод «Інтэрнацыянал»** (Рэчыца) зрабіў 769 кгр. шрубак, або 73 проц. пляну.

Абутак

За 13 красавіка **гомельская абутковая фабрыка** выпусьціла 3.050 пар абутку, або 96,8 проц. пляну. Ботаў пашыта 496, баціпак мужчынскіх — 1.200.

Паведамленьні

СЬПІС ДАКЛАДЧЫКАЎ НА КУСТАВЫХ (МІЖРАЁННЫХ) НАРАДАХ РЭДАКТАРОЎ КАЛГАСНЫХ НАСЬЦЕННЫХ ГАЗЭТ

Паводле пастановы адпаведных кіруючых органаў, на куставыя (міжраённыя) нарады рэдактароў калгасных, насьценных газэт вызначаны наступныя дакладчыкі:

1. **Па пытаньні** — «Пастановы II пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б і задачы калгаснага друку ў правядзеньні 3-й бальшавіцкай сяўбы»—дакладчыкі сакратары райкомаў КП(б)Б (члены ЦК) куставых цэнтраў (**20 красавіка**—Гомель, Мазыр, Бабруйск, Клімавічы, Магілеў; **25 красавіка** — Віцебск, Ворша, Полацак, Барысаў, Слуцак).

2. **Па пытаньні**—«Вынікі Ўсебеларускага агразоатэхнічнага зьезду і задачы калгаснай насьценгазэты ў барацьбе за агразоатэхніку»—дакладчыкі (з Наркамзему і Белкалгасцэнтру): **20 красавіка**—т. т. Грэбенчык (Магілеў), Кін (Гомель), Калмык (Мазыр), Шчарбакоў (Бабруйск), Бэркоўскі (Клімавічы); **25 красавіка**—Красоўскі (Віцебск), Бэркоўскі (Ворша), Залескі (Полацак), Барабёў (Барысаў) і Грыневіч (Слуцак).

3. **Па пытаньні**—«Арганізацыі работы калгасных насьценгазэт на час сяўбы» (прапрацоўка на брыгадах)—дакладчыкі (упаўнаважаныя аргкамісіі): **20 красавіка** — т. т. Праўда (Магілеў), Зельцэр (Гомель), Халепа (Мазыр), Вержбаловіч (Бабруйск), Дзерах (Клімавічы); **25 красавіка**—Вігдаровіч (Віцебск), Лебедзеў (Ворша), Фалкін (Полацак), Чарняхоў (Барысаў), Семянкоў (Слуцак).

Другімі дакладчыкамі выдзяляюцца рэдактары адпаведных райгазэт куставых цэнтраў.

Старшыня аргкамісіі па склі-каньні куставых нарад— **Ал. Лебедзеў.**

Адказны сакратар—**І. Семянкоў.**

— Культпроп Менгаркому КП(б)Б склікае на 19/IV—32 г., у 6 гадз. веч., у памяшк. ГК (К. Маркса, 14, пакой № 24) нараду прапагандыстаў, культпропаў і ячэек, прапагандыстаў ВСПШ і АПШ. Яўка ўсіх абавязкова.

— 21/IV, у 6 гадз. веч., у памяшк. ЦК КП(б)Б (4-ты паверх, заля пасяджэньняў) склікаецца нарада выкладчыкаў камуністаў ВНУ, ВТНУ і тэхнікумаў. Яўка ўсіх абавязкова.

Адказны рэдактар **М. ГАРЫН.**

ГАБІНЭТ ДРУКУ КУБ арганізуе даклад брыгады „Зьвязды“, якая правяла работу ў Ботвінскім сельсавеце, Крычаўскага раёну.

Дакладчык т. Джэлюк.

Даклад адбудзецца 19 красавіка ў 7 з палов. гадзін вечара (Камвуз, 4 паверх, актавая заля).
Запрашаюцца работнікі рэдакцый цэнтральных газэт і фабрычна-заводзкіх шматтыражак.

Габінэт друку.

2-я ўсебеларуская канфэрэнцыя ІТС САЮЗУ МАШЫНАБУДАЎНІЦТВА

адбудзецца 17-20 красавіка г. г. у г. Гомелі.
Рэгістрацыя і выдача мандатаў будзе праводзіцца заўкомам заводу „Пралетары“ (Інтэрнацыянальная вул.) 18 красавіка з 7 гадз. раніцы.

ЦП саюзу машынабудаўніцтва.

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСІ

ДА АНТЫВЯЛІКОДНАЙ КАМПАНІІ.

Двўгаполаў.—Аб правядзеньні антывялікоднай кампаніі 1932 г. Ц. 20 кап.
Аляшчук.—Змаганьне з рэлігіяй—змаганьне за сацыялізм. Ц. 30 кап.
Вайсбрэд.— Духоўніцтва ў контррэвалюцыі. Ц. 10 кап.
Вараб'ёва.—Жанчына і рэлігія. Ц. 20 кап.
Нікольскі.—Яўрэйскія і хрысьціянскія сьвяты, іх паходжаньне і гісторыя. Цана 1 р. 25 кап.
Папа Пій XI і крыжовы паход. Ц. 10 кап.
Савянцаў.—Марксызм і рэлігія. Ц. 15 кап.
Каменшчыкаў.—Праўда пра неба. Ц. 80 кап.
Кісялёў.—Рэлігія і Савецкая мэдыцына. Ц. 15 кап.
Д-р Чарвякоў ф. Д.—Слуцкія муміі. Ц. 80 кап.
Шэйнман.—Агнём і крывёю ў імя бога. Ц. 60 кап.
Яраслаўскі.—Змаганьне супроць рэлігіі і нацыяналізму—змаганьне за сацыялізм. Ц. 5 кап.
Гарабурда.—Як стварыўся сьвет і зямля. Ц. 5 кап.
Вальдгард.—Ці існуе жыцьцё на іншых плянэтах. Ц. 25 кап.
Дрожджын.—Ці ёсьць у чалавека душа. Ц. 40 кап.
Дрожджын.—Ці стаіць зямля на трох кітох. Ц. 55 кап.
Клібанаў. — Камсамол на фронце будаўніцтва. Ц. 25 кап.

Продаж утвараецца ва ўсіх кнігарнях ДВБ, Спажыўкааперацыі і Саюздруку.

СЭКТАР КНІГАГАНДЛЮ ДВБ.

КІНО „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“

Сёньня і штодзенна

Жэні Юго і Вэрнер Краус у замежнай камэдыі ЖОНКА СТАТС-САКРАТАРА

АНОНСІ АНОНСІ

МАУЧАЦЫ!

ДОМ ПІСЬМЕНЬНІКА.

20 красавіка МенАПП і Белдрамтаварыства наладжваюць чытку і абгаварэньне п'есы Іл. Барашка „РОМАНЫ ЗОРЯ“.

Запрашаюцца рабочыя дрэваапрацоўчага заводу імя Молатава, пісьменьнікі, літгурткоўцы.

Пачатак у 7 гадз. веч.

Уваход вольны.

КІНО „ПРАЛЕТАРЫ“

Сёньня, 18 лютага і штодзенна

Новы мастацкі фільм вытворчасьці Дзяржкінпрамгрузіі

СКОРЫ № 2

„ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“ — Савецкі мастацкі фільм КАЦЬКА ПАПЯРОВЫ РАНЭТ драма ў 6 частках

„СПАРТАК“ Пач. 6-30, 8., 9-30 і 10-45 КАСА—з 5 гадз. — Ігар Ільлінскі у карціне ЗАКРОЙШЧЫК з ТАРЖКА камэдыя ў 6 частках.

МЕНДЗЯРЖТЭАТР

Антыў МОПР—на Інтэрнацыянальны вечар.

19 красавіка Менскі Гарком МОПР'у арганізуе вялікі інтэрнацыянальны вечар, прысьвечаны 1 Маю, выні- кам 3 пленуму ЦК МОПР СССР, падрыхтоўцы да сусьветнага кангрэсу МОПР і 10-ці-годзьдзю МОПР.

Дакл. удзельнік пленуму ЦК МОПР СССР— сакратар ЦК МОПР БССР—тав. ІТКІН.

Пасьля дакладу—вялікі канцэрт сэкцыі кампазытараў Белдрамтаварыства.

Пачатак роўна ў 7 гадзін вечара.

Старшыні ячэек павінны атрымаць білеты ў гаркоме МОПР'у.

Мен. ГК МОПР.

21 красавіка, у 7 гадз. веч., у клюбе Нарсувязі (Ленінская, 34) дзяржарбітражам з удзелам грамадзкасьці будуць разгледжаны спрэчкі паміж выдавецтвам „ЗЬВЯЗДА“ і Саюздрукам Бел. Кіраўніцтва Сувязі аб недахопах па дастаўцы газэт і часопісаў.

Запрашаюцца рэдакцыйна-выдавецкія работнікі, рабкоры і чытачы газэт.

Уваход вольны.

Дзярж. арбітр. пры СНК БССР.

Пры пляніва-эканамічным інстытуце адкрываюцца 9-месячныя КУРСЫ для падрыхтоўкі ў інстытут без адрыву ад вытворчасьці.

Стыпэндыяй і інтэрнатам слухачы не забясьпечваюцца.

Прыём заяў да 25-IV—32 г.

Унгарадок, галоўны корпус, другі паверх, пак. 209.

Дырэкцыя пляніва-эканамічнага ін-ту.

ДАВОДЗІЦЦА ДА ВЕДАМА ФЗМК, РАБОЧЫХ І РАБОТНІЦ („ЛК“, рабочых засядацеляў, грамадзкіх інспэктароў, старшынь пастоў РСІ), што бюро скаргаў ЦКК-НК РСІ Бел. утвораны ВЯЧЭРНІЯ ДЗЯЖУРСТВЫ па прыёме скаргаў.

ад 6 да 9 гадз. веч. штодзенна.

За бюро скаргаў ЦКК-НК РСІ Бел. ЗЯБКІН.

ДЗЯРЖАЎНАМУ ВЫДАВЕЦТВУ БЕЛАРУСІ ПАТРЭБНЫ на пастаянную работу СТЫЛІСТЫЧНЫЯ рэдактары і карэктары

Пажадана веданьне іншакраінных моў.

Па пытаньнях прыёму на работу зьвяртацца ў ДВБ (Савецкая, 59) да тав. НІКАЛАЕВІЧА.

Менск, друкарня газ. «Зьвязда». Галоўлітбел № 337.